

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Ministerstvo financí ČR a jeho činnost při potírání
legalizace výnosů z trestné činnosti**

Antonín Kudrna 2014

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kudrna Antonín

Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Litoměřice

Název práce

Ministerstvo financí ČR a jeho činnost při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti

Anglický název

Ministry of Treasure Czech Republic in combating money laundering activities

Cíle práce

Cílem této diplomové práce jsou právní nástroje a činnosti Ministerstva financí České republiky, využívané při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti. Teoretická část diplomové práce je zaměřena na vymezení a vysvětlení základních pojmů a na oblast právního zakotvení využívaných nástrojů. Praktická část diplomové práce je potom zaměřena na jednotlivé nástroje a činnosti využívané při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti a na příslušné statistické výstupy a jejich analýzu, s příslušnými právními a systémovými doporučeními, která by měla vést k zlepšení kvality a efektivity činnosti v této oblasti.

Metodika

Úvodní činností vedoucí k zajištění zpracování diplomové práce, bude vyhledání, soustředění a nastudování relevantních informací z veřejných zdrojů, tedy z odborné literatury (doporučená a v čase dohledaná literatura) a dalších otevřených zdrojů (internet, tiskoviny, výroční zprávy). Stejným zdrojem získání informací potom bude analýza textů příslušných právních předpisů (právní rámec příslušných zákonů ČR, práva EU a ratifikovaných mezinárodních smluv a dohod). Dále bude za využití popisné metody proveden sběr informací a podkladů, které budou použity v rámci zpracování teoretické části diplomové práce. Bude se jednat zejména o metodu standardizovaného řízeného rozhovoru s osobami zájmového prostředí (Policie ČR, Celní správa, Ministerstvo financí ČR, Finanční úřady) a shromáždění statistických podkladů z evidence Ministerstva Financí ČR. Na základě všech získaných a vyhodnocených informací, bude v další části diplomové práce provedena analýza a komparace získaných poznatků a vyhodnocených dat s následným vymezením a popsáním jednotlivých nástrojů a činností Ministerstva Financí ČR při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti. V závěru diplomové práce bude provedeno zhodnocení nástrojů a činností Ministerstva Financí ČR při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti. Součástí vyhodnocení bude i identifikace problémů s návrhy na jejich řešení.

Harmonogram zpracování

- 1) do 31.12.2013 vypracovat zadání
- 2) do 15.01.2014 zpracování metodiky a teoretické části práce
- 3) do 10.02.2014 zpracování praktické části práce
- 4) do 31.03.2014 konečné odevzdání práce

Rozsah textové části

60 - 80 stran

Klíčová slova

Legalizace výnosů z trestné činnosti, terorismus, organizovaný zločin, podezřelý obchod, Finanční analytický útvar.

Doporučené zdroje informací

Doporučené zdroje informací.

REZKOVÁ Marie. Zákon proti praní špinavých peněz a proti financování terorismu. Linde, a.s. 2008. ISBN 978-80-7201-773-1.

LIŠKA Petr. Praní špinavých peněz v

České republice. Radix, spol. s r.o. 1997. ISBN 80-86031-09-8. TVRDÝ Jiří, BÁRTOVÁ Adriana. Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu- komentář. C.H. Beck. 2009. ISBN 978-80-7400-099-7.

CHMELÍK Jan, HÁJEK Pavel, NEČAS Stanislav. Úvod do hospodářské kriminality. Aleš Čeněk, s.r.o. 2005. ISBN 80-86898-13-X.

NĚMEC Miroslav. Kriminalistická taktika pro policisty.

Eurounion, s.r.o. 2004. ISBN 80-7317-036-1. STRAUS Jiří a kolektiv. Kriminalistická metodika. Aleš Čeněk, s.r.o. 2006.

ISBN80-86898-66-0. ŠUGÁR Ján a kolektiv. Odčerpávání výnosů z trestné činnosti v praxi orgánů činných v trestním řízení. Policejní akademie ČR. 2009. ISBN978-80-86960-52-4.

STIERANKA Jozef. Boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti ve vybraných krajinách Európskej únie. Policejní akademie ČR. 2009. ISBN978-80-86960-55-5.

Kolektiv autorů. Výnosy z trestné činnosti a

problémy s jejich odhalováním, zajišťováním a odčerpáváním. Policejní akademie ČR. 2009. ISBN 978-80-86960-58-6.

Kolektiv autorů. Výnosy z neznámých zdrojů a problémy s jejich odhalováním, identifikací a odčerpáváním. Policejní akademie 2009. ISBN 978-80- 86960-56-2.

Vedoucí práce

Jansa Viktor, JUDr., CSc.

Termín odevzdání

březen 2014

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ministerstvo financí ČR a jeho činnost při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Rád bych touto cestou velmi poděkoval vedoucímu této diplomové práce JUDr. Viktoru Jansovi CSc., za vstřícnost, cenné rady a profesionální odborné vedení.

Ministerstvo financí ČR a jeho činnost při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti

---

Ministry of Treasure of the Czech Republic in combating money laundering activities

Souhrn

Diplomová práce se zabývá právními nástroji a činnostmi Ministerstva financí ČR při potírání výnosů trestné činnosti. V teoretické části práce jsou vymezeny a popsány stěžejní základní pojmy, příslušná ustanovení platné právní normy, partneři tuzemské a zahraniční spolupráce a formy metody činnosti spojených s potíráním výnosů trestné činnosti. Praktická část diplomové práce potom obsahuje souhrn důležitých statistických údajů o činnosti Ministerstva financí ČR, jejich zpracování, vizualizaci, vyhodnocení a příslušnou interpretaci. V závěru diplomové práce jsou soustředěny návrhy na řešení problémů, které byly identifikovány při zpracování její teoretické i praktické části.

Klíčová slova: Legalizace výnosů z trestné činnosti, výnos z trestné činnosti, terorismus
Finanční analytický útvar.

Summary

This dissertation is concerned with legal implement and activities of the Finance Ministry Czech Republic in eliminate of regulations from punishable activities. In theoretical part of this dissertation are delimited and described main basic conceptions, relevant establishments valid legal norms, partners of internal and external cooperation and forms and methods of activities connect with elimination of regulations from punishable activities. Practical part of this dissertation then contents summary of important statistical data about activities of the Finance Ministry Czech Republic, their processing, visual interpretation, evaluation and relevant interpretation. In the end of this dissertation are concentrated suggestions for solutions of problems which were identified during processing in theoretical and practical part.

Keywords: Legalization of regulations from punishable activities, regulation/order from punishable activities, terrorism, Financial Analytical Units, (Revenue analytical authority).

1. Úvod	9
2. Cíl práce a metodika	10
2.1. Cíl práce	10
2.2. Metodika	10
3. Vymezení základních pojmů	11
3.1. Legalizace výnosů z trestné činnosti	11
3.2. Výnos z trestné činnosti	14
3.3. Financování terorismu	15
4. Zákon č. 253/2008 Sb.	16
4.1. Poslání zákona	16
4.2. Struktura zákona	16
4.2.1. Povinná osoba	17
4.2.2. Podezřelý obchod	19
4.2.3. Systém vnitřních zásad	22
5. Legislativní úprava a úkoly FAÚ	25
5.1. Obecná historie právní úpravy boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti – Anti money laundering (AML)	25
5.2. Mezinárodní smlouvy, úmluvy a deklarace ve vztahu k AML	26
5.3. Úkoly FAÚ v oblasti analytické, kontrolní a mezinárodní spolupráce	29
5.3.1. Oddělení mezinárodní a právní	30
5.3.2. Oddělení analytické	31
5.3.3. Oddělení kontrolní	31
5.3.4. Oddělení sběru a zpracování dat	31
6. Zařazení FAÚ v mezinárodní síti finančních zpravodajských jednotek	32
6.1. Zahraniční finanční zpravodajské jednotky	32
6.2. Vzájemná mezinárodní spolupráce	36
7. Partneři FAÚ při potírání výnosů z trestné činnosti	38
7.1. Česká národní banka	38
7.2. Ministerstvo vnitra a Policie České republiky	38
7.3. Finanční správa	39
7.4. Celní správa	39

7.5. Zpravodajské služby	40
7.6. Státní zastupitelství	40
8. Formy a metody činnosti FAÚ	41
8.1. Přijetí oznámení o podezřelém obchodu – OPO	41
8.1.1. § 18, oznámení podezřelého obchodu povinnou osobou	42
8.1.2. § 18, oznámení podezřelého obchodu, s uplatněním § 15, neuskutečnění obchodu	43
8.1.3. § 20, odklad splnění příkazu klienta	44
8.1.4. Nakládání s výsledky šetření	47
8.2. Způsoby šetření podezřelého obchodu	48
8.2.1. Fáze seznámení s případem	48
8.2.2. Fáze sběru dat a šetření	49
8.2.3. Fáze analýzy a syntézy	51
8.3. Poskytování výstupů zjištěných při šetření podezřelého obchodu	53
8.3.1. Trestní oznámení	53
8.3.2. Oznámení poskytnutá finančním nebo celním orgánům	54
9. Vyhodnocení činnosti FAÚ	56
9.1. Podíl zajištěných finančních prostředků na počet obdržených OPO	56
9.2. Podíl jednotlivých informačních výstupů na počet obdržených OPO	58
9.3. Zajištěné finanční prostředky v letech 2012 a 2013	60
9.4. Struktura trestných činů v rámci zajištěných finančních prostředků v roce 2013	61
9.5. Mezinárodní spolupráce	62
9.6. Ekonomický přínos činnosti FAÚ v roce 2013	65
9.7. Vyhodnocení	66
9.8. Doporučení	67
9.8.1. Doporučení systémová	67
9.8.2. Doporučení obecná	67
9.8.3. Doporučení obecná v oblasti informační	71
9.8.4. Doporučení obecná v oblasti personální	73
10. Závěr	75
11. Seznam použitých zdrojů	76
12. Přílohy	80

1. Úvod

Masivní toky špinavých peněz mohou poškodit stabilitu a pověst finančního sektoru i jednotlivých států a ohrozit jednotný trh. V celosvětovém měřítku je každoroční objem legalizace výnosů z trestné činnosti odhadován na několik stovek miliard dolarů¹. Efektivním způsobem boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti v obecné rovině je nastavení takových pravidel, aby bylo možno takovéto činnosti zamezit nebo ji podstatně ztížit. Znamená to potom nejenom odhalovat a zamezovat páčání predikativní trestné činnosti, ale zejména odčerpávat její výnosy, tedy omezit investice organizovaného zločinu do jeho dalších nezákonných aktivit. Organizovaný zločin využívá k činnosti spojené s legalizací svých výnosů ohromné sítě mezinárodních finančních převodů a transakcí, a proto je nezbytné, aby i úsilí zaměřené k eliminaci těchto aktivit mělo mezinárodní charakter. Česká republika se k tomuto boji aktivně přihlásila v roce 1996, kdy byla přijata příslušná právní norma², na jejímž základě byl v rámci Ministerstva financí ČR zřízen odbor 24, Finanční analytický útvar (FAÚ). Zřízení tohoto útvaru znamenalo položení základů k novým formám boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a to na mezinárodní úrovni. V rámci Ministerstva financí ČR není FAÚ jedinou organizační složkou, která by v rámci plnění svých úkolů přispívala k potírání legalizace výnosů trestné činnosti, je však svým zaměřením, úkoly a činností složkou jedinečnou, a také jediným pracovištěm ministerstva, jehož současná činnost představuje sofistikovaný a efektivní nástroj boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a jeho výsledky mají i měřitelný finanční efekt. Z tohoto důvodu se v rámci této diplomové věnuji právě činnosti tohoto pracoviště, tedy Finančního analytického útvaru Ministerstva financí ČR. Výnosy z trestné činnosti představují nežádoucí a nezanedbatelný, avšak reálný segment ekonomiky většiny současných států včetně ČR. Činnosti cílené proti jejich legalizaci prostřednictvím FAÚ zahrnují nejen prostředky právní regulace ale i řadu poznatků ekonomického charakteru. Tato práce tedy konvenuje se studijním i kariérním profilem autora a završuje tak jeho studium na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze.

---

1. Výzkumná zpráva - Odhad nezákonných finančních toků plynoucích z obchodu s drogami a jiného nadnárodního organizovaného zločinu zpracovaná UNODC - Úřad OSN pro drogy a kriminalitu ve Vídni, roku 2011.

2. Zákon č. 61/1996 Sb.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce jsou právní nástroje a činnosti Ministerstva financí České republiky, využívané při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti. Teoretická část diplomové práce je zaměřena na vymezení a vysvětlení základních pojmů a na oblast právního zakotvení využívaných nástrojů. Praktická část diplomové práce je potom zaměřena na jednotlivé nástroje a činnosti využívané při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti a na příslušné statistické výstupy a jejich analýzu, s příslušnými právními a systémovými doporučeními, která by měla vést k zlepšení kvality a efektivity činnosti v této oblasti.

2.2 Metodika

Úvodní činností vedoucí k zajištění zpracování diplomové práce, bude vyhledání, soustředění a nastudování relevantních informací z veřejných zdrojů, z odborné literatury a dalších otevřených zdrojů. Na tomto místě je nutno upozornit, vzhledem k předmětu práce, na nedostatek adekvátních otevřených literárních zdrojů. Stěžejním zdrojem získání informací bude analýza textů příslušných právních předpisů. Za využití popisné metody bude proveden sběr informací a podkladů, které budou použity v rámci zpracování teoretické části diplomové práce. Bude se jednat zejména o metodu rozhovoru s osobami zájmového prostředí a shromáždění statistických podkladů z evidence Ministerstva financí ČR. Na základě všech získaných a vyhodnocených informací, bude v další části diplomové práce provedena analýza a komparace získaných poznatků a vyhodnocených dat s následným vymezením a popsáním jednotlivých nástrojů a činností Ministerstva financí ČR při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti. V závěru diplomové práce bude provedeno zhodnocení nástrojů a činností Ministerstva financí ČR při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti. Přínosná část práce bude potom vrcholit v kapitole 9, kde vedle vyhodnocení řady údajů provedených statistickou metodou budou zpracována i některá optimalizační doporučení autora. Práce je proto v souladu s výše uvedenou metodikou členěna do 12 kapitol včetně příloh a seznamu použitých zdrojů.

3. Vymezení základních pojmů

3.1. Legalizace výnosů z trestné činnosti.

V praxi je tento právní termín často nahrazován obecně užívaným slovním spojením „praní špinavých peněz“. Tento výraz má svůj původ v USA, kde byly ve třicátých letech dvacátého století peníze získané z nezákonných aktivit organizovaného zločinu legalizovány tak, že byly přimíchávány k běžným tržbám z veřejných prádelen, které byly ve vlastnictví zločineckých struktur. Legalizaci výnosů je možno chápat jako tu nejvyšší fázi páchání organizované trestné činnosti a s ní spojenou manipulací se ziskem, získaným nezákonným jednáním. Cílem legalizace výnosů je tedy zatajení původu příjmu (majetku) pocházejícího z trestné činnosti a jeho „vyčištění“, tedy přerušení stopy mezi spáchaným trestným činem a jeho výnosem, prostřednictvím legálního finančního systému a následné použití tohoto příjmu (majetku) způsobem, jako by byl jeho původ legitimní. (Chmelík, Hájek, Nečas, 2005, s. 66-72, vlastní zpracování).

Operace spojené s práním špinavých peněz mají čtyři společné rysy:

- Potřeba utajit pravé vlastnictví a skutečný zdroj příjmů, který je projevem trestné činnosti.
- Měnění podob a formy příjmů získaných trestnou činností (změny nominální hodnoty bankovek, nákup cenných papírů, akcií, směnek), za účelem zajištění efektivnější manipulace.
- Zastírání finančních toků a transakcí, kterými by bylo možno vysledovat pohyb příjmů (velké množství obchodních a finančních transakcí probíhajících často v mezinárodním měřítku).
- Kontrola celého procesu legalizace, tedy harmonizace prováděných změn podob příjmu a znemožnění jeho odčerpání konkurencí či na legalizaci se podílejícími subjekty.

Legalizace výnosů trestné činnosti není jednorázovým aktem, jedná se o dlouhodobý proces, který v sobě zahrnuje určité etapy, které mnohdy nelze jednoznačně ohraničit.

V tradiční podobě, tak jak je uváděno i v literatuře (Liška 1997, str. 8), se jedná o etapy:

- Etapa umístování, nebo též „Placement“.

V této etapě se jedná o postupné umístění nelegálně získaných finančních prostředků a to zejména do bankovního sektoru a dále do investičních společností, penzijních fondů, pojišťoven apod. Umístování výnosů z trestné činnosti se děje nejčastěji formou tzv. „structuringu“, jehož cílem je provádět finanční transakce takovým způsobem, aby nevykazovaly znaky podezřelého obchodu a nebyly tak povinnými osobami detekovány. V rámci „zefektivňování structuringu“, je využíváno forem tzv. „smurfingu“, kdy je k samotnému umístování využívána řada spolupracujících subjektů, nejčastěji fyzických osob. V případě „smurfingu“ se může jednat jednak o osoby vědomě spolupracující, osoby nevědomě spolupracující na základě různých podvodných smluv uzavřených nejčastěji elektronickou cestou s neexistujícím zahraničním subjektem nebo o tzv. bílé koně. Výnosy z trestné činnosti jsou potom umístovány jednak přímo a jednak formou jejich smísení s legálními příjmy, což se děje zejména formou odvodu tržeb heren, restaurací, či za tím účelem zřízených právnických osob (např. marketingové, reklamní či poradenské společnosti). Někteří z autorů (Chmelík, Hájek, Nečas, 2005, str. 67) zahrnují do této etapy i jednání, mající charakter okamžitého uspokojování osobních potřeb samotných pachatelů trestné činnosti nebo osob z jejich blízkého okolí, kdy pachatelé tak v první řadě investují nezákonně získané finanční prostředky do nákupu šperků, nemovitostí, či luxusních vozidel. Domnívám se, že tato činnost do této etapy nepatří a znaky legalizace výnosů naplňuje teprve až v okamžiku, kdy dojde např. k prodeji vozidla a pachatel disponuje příslušnou listinou dokládající zdroj finančních prostředků.

- Etapa vrstvení, nebo též „Layering“.

Druhá etapa má za cíl znepřehlednit a zakrýt finanční tok takovým způsobem, aby nebylo možno vysledovat vazbu mezi původem finančních prostředků a jejich koncovým příjemcem. Může jít o strukturované mezinárodní bezhotovostní transakce, hotovostní a bezhotovostní operace prováděné opakovaně a ve velkém množství na různých účtech, zasílání finančních prostředků prostřednictvím poštovního či obdobného platebního styku, obchod s cennými papíry, drahými kovy, uměleckými díly apod. Často je za tímto účelem

využíváno i offshore akciových společností³ se sídlem v daňových rájích (např. Kypr, Sejšelly, Britské panenské ostrovy, apod.), což umožňuje anonymizovat vlastnickou strukturu společnosti, vést účty v těchto zemích a využívat místní právní úpravy a neochoty kompetentních orgánů poskytovat jakékoli informace k obchodním a vlastnickým vztahům a informace z bankovního sektoru.

- Etapa integrace, nebo též „Integration“.

V této závěrečné etapě se vrací k původnímu majiteli (pachateli) zlegalizované výnosy formou legálního příjmu, který může mít různou formu. Jedná se buďto přímo o finanční prostředky, za jejichž zdroj je dokládán např. příjem za různé poradenské služby, výhry v kasinech, bezúročné půjčky, dary apod., nebo o finanční prostředky deponované různým způsobem na ovládané právnické osoby, kdy se jedná zejména o společnosti vlastněné zahraničními společnostmi z oblasti daňových rájů, či tuzemské obchodní společnosti s akciemi na majitele.

V posledním období je možno zaznamenat snahu o nové vymezení etapizace procesu legalizace výnosů a to do celkem šesti fází. (Stieranka 2009, s. 13 - 14, vlastní zpracování).

Tyto jednotlivé fáze můžeme označit jako:

- Creation – jedná se o časovou úroveň, kdy již došlo k získání příjmu ze spáchané zdrojové trestné činnosti, pachatel však ještě neví, jak s ním naloží.
- Consolidation – pachatel se již rozhodl, jak s příjmem naloží a hledá vhodné způsoby legalizace a provádí činnosti k jejímu zajištění (založení společnosti, padělání dokladů, zakládání účtů pod cizí identitou).
- Placement - představuje činnosti jako v 1. etapě tradiční podoby etapizace.
- Layering – představuje činnosti jako v 2. etapě tradiční podoby etapizace.

---

3. Offshore společnosti jsou společnosti, které byly založeny v daňovém ráji z důvodu anonymity či ochrany vlastnictví a majetku anebo z důvodu daňové optimalizace a snahy o snížení daňové zátěže.

- Integration – pachatelé investují příjmy prošlé předešlými etapami do legálních i nelegálních aktivit tak, aby jim přinesly opětovné zisky.

- Realization – etapa představující spotřebu části příjmů, které jsou realizovány nákupem nemovitostí, luxusních vozidel a uspokojování vlastních potřeb.

Tato etapizace sice nebyla dosud praxí přijata, neboť zahrnuje i činnosti, které nejsou součástí samotného procesu legalizace výnosů v jeho tradičním pojetí. Autor této práce se domnívá, že podobné snahy jsou prospěšné a rozšíření etapizace by mohlo lépe vymezit jednotlivé fáze legalizace výnosů a činností s nimi spojovaných.

3.2. Výnos z trestné činnosti.

Výnosy z trestné činnosti lze charakterizovat jako veškeré ekonomické výhody pocházející z trestných činů. Výhody mohou zahrnovat majetek v jakékoli podobě, hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý a právní listiny a dokumenty dokládající nárok na tento majetek nebo podíl na tomto majetku⁴. Zákon č. 253/2008 Sb., v § 3, odst. 1, vymezuje výnos jako jakoukoli ekonomickou výhodu vyplývající z trestné činnosti. Termín „ekonomická výhoda“ byl evidentně užit právě proto, aby umožňoval co nejširší výklad možných způsobů obohacení na základě trestné činnosti. Na rozdíl od dřívější teorie i praxe se i v rámci Evropské unie přešlo k názoru, že za ekonomickou výhodu je třeba považovat i výnos získaný zkrácením daně, případně zneužitím jiné daňové výhody (např. podvodným vylákáním vrácení daně z přidané hodnoty). V České republice byly fiskální trestné činy od počátku účinnosti zákona považovány za predikativní; v současné době se postupně odstraňují překážky v mezinárodní trestní spolupráci, které donedávna byly pro tento druh trestné činnosti považovány za standard. (Tvrdý, Bártová 2009 str.101, 102).

---

4. Úmluva Rady Evropy č. 141, o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu.

3.3. Financování terorismu.

Pojem financování terorismu je zakotven v § 3 odst. 2 zákona č. 253/2008 Sb. Financování terorismu⁵ je shromažďování nebo poskytnutí peněžních prostředků nebo jiného majetku s vědomím, že bude, byť i jen zčásti, použit ke spáchání trestného činu teroru, teroristického útoku nebo trestného činu, který má umožnit nebo napomoci spáchání takového trestného činu, nebo k podpoře osoby nebo skupiny osob připravujících se ke spáchání takového trestného činu, nebo jednání vedoucí k poskytnutí odměny nebo odškodnění pachatele trestného činu teroru, teroristického útoku nebo trestného činu, který má umožnit nebo napomoci spáchání takového trestného činu, nebo osoby pachateli blízké ve smyslu trestního zákona⁶, nebo sbírání prostředků na takovou odměnu nebo na odškodnění.

Z dikce zákona vyplývá, že financováním terorismu není jen samotné poskytování peněžních prostředků za účelem spáchání zde vyjmenovaných trestných činů, nýbrž také jednání, které by eventuálně mohlo směřovat k financování terorismu, a které bude v daném případě považováno za podezřelý obchod. Zásadní rozdíl, oproti legalizaci výnosů z trestné činnosti je v případě financování terorismu skutečnost, že se jedná o prostředky, které mohou pocházet, a často i pocházejí z legálních zdrojů, které jsou přitom určeny ke spáchání budoucí trestné činnosti, ovšem s omezením pouze na trestnou činnost s vazbou na trestné činy teroristické povahy. (Tvrdý, Bártová 2009, s. 102, vlastní zpracování).

---

5. Blíže k této problematice např. Rámcové rozhodnutí Rady EU o boji proti terorismu 2002/475/SVV, ze dne 13. června 2002.

6. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

4. Zákon č. 253/2008 Sb.

4.1. Poslání zákona.

Zákon č.253/2008 Sb., je transpozicí Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005, o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu, a dále Směrnice Komise 2006/70/ES ze dne 1. srpna 2006, kterou se stanoví prováděcí opatření ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES, pokud se jedná o definici „politicky exponovaných osob“ a technická kritéria pro zjednodušené postupy hloubkové kontroly klienta a pro výjimku na základě finanční činnosti vykonávané příležitostně nebo ve velmi omezené míře. Dále pak zajišťuje adaptaci českého právního řádu pro řádné uplatnění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1781/2006 ze dne 15. listopadu 2006 o informacích o plátcích doprovázejících převody peněžních prostředků. V souvislosti s přijetím této právní normy byl přijat i zákon č.254/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Tento zákon je tedy změnovým, či doplňkovým zákonem k zákonu č.253/2008 Sb. Přijetí tohoto zákona bylo vedeno cílem nezatěžovat stěžejní normu a vypořádat se s požadavkem úpravy či zrušení celkem 28 dalších zákonů.

4.2. Struktura zákona.

Část první Úvodní ustanovení (§ 1-6).

Část druhá. Základní povinnosti povinných osob (§ 7-29).

Hlava I. Identifikace a kontrola klienta (§ 7-15).

Hlava II. Uchovávání informací (§16,17).

Hlava III. Postup při podezřelém obchodu (§ 18-20).

Hlava IV. Další povinnosti povinných osob (§ 21-24).

Hlava V. Zvláštní ustanovení o některých povinných osobách (§ 25-29).

Část třetí. Činnost ministerstva a dalších orgánů (§ 30-37).

Hlava I. Činnost ministerstva a dalších orgánů (§ 30-37).

Hlava II. Správní dozor (§ 35-37).

Část čtvrtá. Mlčenlivost (§ 38-40).

Část pátá. Přeshraniční převozy (§ 40,41).

Část šestá. Správní delikty (§ 43-53).

Část sedmá. Společná a závěrečná ustanovení (§ 54-59).

Vzhledem k tomu, že by podrobný paragrafový rozbor zákona přesahoval samotný cíl této práce, zaměřím se dále pouze na stěžejní ustanovení, vztahující se přímo k zpracovávanému tématu.

4.2.1. Povinná osoba.

Výčet povinných osob je zakotven v ustanovení § 2 zákon č. 253/2008 Sb. Mezi povinnými osobami mají zásadní postavení úvěrové a finanční instituce, jejichž výčet je jednotný pro celé evropské právo a má význam i pro uplatnění ve vztahu k zahraničním institucím stejného typu. Povinné osoby je možno rozčlenit do čtyř skupin.

V první skupině [§ 2 odst. 1 písm. a)] jsou povinné osoby označeny pojmem úvěrové instituce. Jsou to banka, spořitelna a úvěrové družstvo, instituce elektronických peněz, vydavatel elektronických peněz malého rozsahu (3).

Ve druhé skupině [§ 2 odst. 1 písm. b)] jsou povinné osoby označeny pojmem finanční instituce. Mezi tyto nepatří ty instituce, které nejsou úvěrovými institucemi.

Ve třetí skupině specializovaných činností a profesí [§ 2 odst. 1 písm. c) až písm. k)] jsou povinnými osobami určeni držitel povolení k provozování sázkových her v kasinu, osoba oprávněná k obchodování s nemovitostmi nebo ke zprostředkování obchodu s nimi, auditor, daňový poradce, účetní, soudní exekutor, notář, advokát. Do specializovaných činností je zahrnuto obstarávání koupě nebo prodeje nemovitosti nebo podniku anebo jeho části, správa peněz, cenných papírů, obchodních podílů nebo jiného majetku, zřízení účtu u úvěrové instituce nebo u zahraniční úvěrové instituce, anebo účtu cenných papírů a správa takového účtu. Dále i zakládání, řízení nebo provozování obchodní společnosti, podnikatelského seskupení nebo jiného obdobného útvaru, a to bez ohledu na to, zda se

jedná o právnickou osobu či nikoli, jakož o získávání a shromažďování peněžních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných hodnot za účelem založení, řízení nebo ovládnutí takového subjektu a rovněž služby spočívající v inkasu, platbách převodech, vkladech nebo výběrech prováděných při bezhotovostním i hotovostním platebním styku, anebo jakémkoli jednání, které směřuje k pohybu peněz nebo jej přímo vyvolá. Dále služby poskytované nevymezenými profesemi, spočívajícími v zakládání právnických osob, jednání jako statutární orgán nebo jeho člen, další osoba, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat, anebo jiná osoba v obdobném postavení, pokud výkon této služby je pouze dočasný a souvisí se založením a správou právnické osoby, poskytování sídla, adresy, popřípadě i dalších s tím souvisejících služeb pro jinou právnickou osobu, pokud tato není společností, jejíž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a která podléhá požadavkům na zveřejnění informací rovnocenným požadavkům práva Evropských společenství nebo jednání jejím jménem nebo na její účet při činnostech uvedených v § 2 písm. g), a rovněž služby uvedené v písm. h), v rámci svěřeneckého vztahu nebo jiného obdobného smluvního vztahu, dle cizího právního řádu. Služby uvedené v § 2 odst. 1 písm. g), h) a i), lze provozovat jako volnou poradenskou živnost a zákon nerozlišuje, zda tuto službu poskytuje právnická nebo fyzická osoba, podnikatel či nepodnikatel, tuzemská či zahraniční osoba.

Ve čtvrté skupině § 2 odst. 2, je jako povinná osoba definována zahraniční právnická nebo fyzická osoba uvedená v odstavci 1, která na území České republiky působí prostřednictvím své pobočky, organizační složky nebo provozovny, a to v rozsahu činnosti touto pobočkou, organizační složkou nebo provozovnou vykonávané a také na území České republiky působící zahraniční osoba, pokud jako podnikatel vykonává činnosti uvedené v § 2 odst. 1 - tedy činnosti úvěrové nebo finanční instituce nebo vykonává specializované činnosti nebo profese či v zákoně vyjmenované služby. Povinnou osobou je také Středisko cenných papírů, podnikatel, který není uveden v odst. 1, jestliže přijímá platbu v hotovosti v hodnotě 15 000 EUR nebo vyšší, právnická osoba, která není podnikatelem, pokud je oprávněna poskytovat jako službu některou z činností uvedených v odst. 1, nebo pokud přijímá platbu v hotovosti v hodnotě 15 000 EUR nebo vyšší (Rezková 2008, str. 17-19, vlastní zpracování).

4.2.2. Podezřelý obchod.

Pojem podezřelý obchod je zakotven v ustanovení § 6 odst. 1, zákon č. 253/2008 Sb., Podezřelým obchodem se pro účely tohoto zákona rozumí obchod uskutečněný za okolností vyvolávajících podezření ze snahy o legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo podezření, že v obchodu užitě prostředky jsou určeny k financování terorismu, anebo jiná skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat.

Jedná se tedy o obchod, kdy lze na základě některých příznaků - a to i s nižším stupněm pravděpodobnosti předpokládat, že prostředky v něm použité pocházejí z nějakého spáchaného či páchaného trestného činu nebo mají být užity ke spáchání teroristického aktu anebo jiných aktivit souvisejících s terorismem. Povinné osobě přitom vůbec nemusí být známo, o jaký trestný čin by se mělo jednat, ani kdo a kde jej spáchal, ani nemusí znát další skutečnosti, naplňující znaky trestného činu. Příznaky, podle nichž se obchod jako podezřelý vyhodnocuje, mohou být například anomálie v chování klienta oproti jeho obvyklému chování nebo oproti chování množiny klientů obdobného typu.

V § 6 odst. 1, dále následuje demonstrativní výčet podezřelých skutečností:

§ 6 odst. 1, písm. a) Klient provádí výběry nebo převody na jiné účty bezprostředně po hotovostních vkladech. V těchto případech se jedná zejména o provádění hotovostních vkladů provázených jejich následným hotovostním výběrem a to za účelem získání dokladu o jejich původu (pokladní confirmace) nebo provádět rychlé a komplikované finanční převody za účelem zastření finančního toku.

§ 6 odst. 1, písm. b) Během jednoho dne nebo ve dnech bezprostředně následujících uskuteční klient nápadně více peněžních operací, než je pro jeho činnost obvyklé.

§ 6 odst. 1, písm. c) Počet účtů zřizovaných klientem je ve zjevném nepoměru k předmětu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům.

§ 6 odst. 1, písm. d) Klient provádí převody majetku, které zjevně nemají ekonomický důvod.

§ 6 odst. 1, písm. e) Prostředky, s nimiž klient nakládá, zjevně neodpovídají povaze nebo rozsahu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům.

V případech (písm. a – e), zákon přímo nestanoví konkrétní hraniční objemy částek nebo počtů účtů či obrátů na nich, tyto okolnosti musí vyhodnotit povinná osoba ve vztahu ke konkrétnímu klientovi a jeho „obvyklému“ chování, které je dovozováno zejména z charakteru klienta a z jeho předchozích obchodů, případně z „obvyklého“ chování srovnatelných klientů. Za podezřelou je třeba v těchto souvislostech vyhodnotit takovou operaci (obchod), která zjevně vybočuje z tohoto „obvyklého chování“ a nemá přitom jiné legální vysvětlení, které by podezřelost vylučovalo.

§ 6 odst. 1, písm. f) Účet je využíván v rozporu s účelem, pro který byl zřízen. V této souvislosti se nejčastěji jedná o využívání účtů fyzické osoby pro podnikatelské účely.

§ 6 odst. 1, písm. g) Klient vykonává činnosti, které mohou napomáhat zastření jeho totožnosti nebo zastření totožnosti skutečného majitele. Klient, umožní využívání svého účtu pro provádění finančních transakcí druhých osob.

§ 6 odst. 1, písm. h) Klientem nebo skutečným majitelem je osoba ze státu, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Text vychází ze 40 doporučení FATF. Seznam nekooperujících zemí, vydávaný FATF, má v tomto případě pouze orientační funkci.

§ 6 odst. 1, písm. i) Povinná osoba má pochybnosti o pravdivosti získaných identifikačních údajů o klientovi. Jedná se o situace, kdy např. ze souvislostí vyplývá, že klient má snahu o sobě uvádět nepřesné nebo neúplné informace.

Dle ustanovení § 6 odst. 2, je podezřelým obchodem vždy, pokud

§ 6 odst. 2, písm. a) Klientem nebo skutečným majitelem je osoba, vůči níž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí. Mezinárodní sankce jsou v České republice stanoveny nařízením vlády č. 210/2008 Sb., k provedení zvláštních opatření k boji proti terorismu, ve znění nařízení vlády č. 88/2009 Sb., vydaným na základě zákona č. 69/2006 Sb., o provádění

mezinárodních sankcí. Dále jsou stanoveny právními předpisy EU, publikovanými v Úředním věstníku EU.

§ 6 odst. 2, písm. b) Předmětem obchodu je nebo má být zboží nebo služby, vůči nimž Česká republika uplatňuje sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí.

Seznam osob, skupin a subjektů, vůči nimž se v ČR (EU) uplatňují mezinárodní sankce z důvodu jejich zapojení do teroristických činů je obsažen v těchto právních předpisech:

- Společný postoj Rady ze dne 27. prosince 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (2001/931/SZBP),
- Nařízení Rady (ES) č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatřeních, namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu,
- Nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření, namířených proti některým osobám a subjektům spojeným se sítí Al-Káida.

V některých státech, včetně členských států EU, jsou přijímány vlastní národní sankce, zaměřené zejména na oblast boje proti terorismu. Nejznámější sankčním seznamem je OFAC⁷, vydávaný ministerstvem financí USA. Tyto sankce však v ČR nejsou právně závazné a sankce podle nich uplatňované nejsou v ČR vynutitelné, mohou však sloužit jako další indikátor pro určení rizikovosti klienta nebo obchodního vztahu. Seznam sankcionalizovaných subjektů je zveřejněn na stránkách EU⁸.

§ 6 odst. 2, písm. c) Klient se odmítá podrobit kontrole nebo odmítá uvést identifikační údaje osoby, za kterou jedná. Tato problematika je dále rozvinuta v kapitole 8.1.1.

(Tvrdý, Bártová 2009, s. 110-114, vlastní zpracování).

---

7. Sankční seznam Consolidated list of persons, groups and entities subject to EU financial sanctions
http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list_en.htm.

8. Office of Foreign Assets Control <http://www.treasury.gov/about/organizational-structure/offices/Pages/Office-of-Foreign-Assets-Control.aspx>.

4.2.3. Systém vnitřních zásad.

Systém vnitřních zásad (dále jen SVZ) je upraven v § 21 zákon č. 253/2008 Sb., a stanoví postupy vnitřní kontroly a komunikace povinných osob za účelem plnění jejich povinností vyplývajících ze zákona. Každá povinná osoba má tedy povinnost zavést SVZ, přičemž povinnost jejich písemného zpracování mají pouze povinné osoby uvedené v § 2 odst. 1, písm. a) - d), h) a i), tedy takové povinné osoby, u kterých je možno předpokládat, že se z povahy své činnosti budou s podezřelými obchody setkávat často a bude je řešit širší okruh jejich pracovníků. SVZ, resp. jeho obecná část, může být vypracován i pro několik spolupracujících povinných osob a to např. v rámci finanční skupiny, pokud vykonávají shodné typy činností.

Systém vnitřních zásad zahrnuje:

§ 21 odst. 5, písm. a) Podrobný demonstrativní výčet znaků podezřelých obchodů, které se mohou vyskytovat při činnosti konkrétní povinné osoby. V návaznosti na svůj konkrétní obor a způsob podnikání, musí tedy povinná osoba demonstrativně určit specifický výčet znaků podezřelého obchodu (podkapitola 4.2.2.), a to pro potřeby určení činnosti v rámci pracovních povinností jejich jednotlivých zaměstnanců.

§ 21 odst. 5, písm. b) Způsob identifikace klienta, zahrnující opatření k rozpoznání politicky exponovaných osob a subjektů, vůči nimž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí. Stanovení postupů při identifikaci klienta musí být konkretizováno v souvislosti se specifickými činnostmi, mezi které patří zejména prvotní kontakt s klientem, kontakt v rámci pokračujícího obchodního vztahu, včetně užívání technických prostředků identifikace a dále identifikace prováděné na dálku.

§ 21 odst. 5, písm. c) Postupy pro provádění kontroly klienta a stanovování rozsahu kontroly klienta odpovídající riziku legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v závislosti na typu klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu. Zejména u povinných osob jako jsou např. banky, je žádoucí, aby tyto měly do svých

kontrolních mechanismů začleněny příslušné softwarové vyhodnocovací systémy, které umožňují odhalování neobvyklých, nepřiměřených, či jinak podezřelých transakcí.

§ 21 odst. 5, písm. d) Přiměřené a vhodné metody a postupy pro posuzování rizik, řízení rizik, vnitřní kontrolu a zajišťování kontroly nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem. K naplnění tohoto ustanovení by měla být povinnou osobou přijata rovněž příslušná pravidla pro zajišťování vnitřní kontroly a kritéria vyhodnocování přijatých opatření.

§ 21 odst. 5, písm. e) Postup pro zpřístupnění údajů uchovávaných podle části druhé hlavy II příslušným orgánům. Jedná se o identifikační údaje vyžadované příslušnými státními orgány (ministerstvo financí, orgány činné v trestním řízení). Vzhledem k tomu, že zákonem není konkrétně určena časová dostupnost poskytnutí požadovaných údajů, mělo by se jednat u archivovaných materiálů o dobu přiměřenou a v případě trvajících klientského vztahu o dostupnost údajů bezprostřední.

§ 21 odst. 5, písm. f) Postup povinné osoby od zjištění podezřelého obchodu do okamžiku doručení oznámení ministerstvu tak, aby byla dodržena lhůta stanovená v § 18 odst. 1, jakož i pravidla pro zpracování podezřelého obchodu a určení osob, které podezřelý obchod vyhodnocují. Povinnou osobou musí být pro její jednotlivá pracoviště nastavena taková pravidla a postupy, které umožní rychlé a bezpečné vyhodnocování a vnitřní předávání informací tak, aby bylo oznámení o podezřelém obchodu předáno ministerstvu financí bez zbytečného odkladu, nejdéle však do 5 kalendářních dnů od doby zjištění podezřelého obchodu. Blíže podkapitola 8.1.1.

§ 21 odst. 5, písm. g) Pravidla a postupy, kterými se při nabízení služeb nebo produktů povinné osoby řídí třetí osoby jednající jménem nebo na účet povinné osoby. Tohoto ustanovení je využíváno v případech, kdy povinná osoba využívá v rámci své podnikatelské činnosti obchodního zástupce, zprostředkovatele či mandátáře.

§ 21 odst. 5, písm. h) Opatření, která vyloučí zmaření nebo podstatné ztížení zajištění výnosu z trestné činnosti bezodkladným splněním příkazu klienta. Více v kapitole 8.

§ 21 odst. 5, písm. i) Technická a personální opatření, která zajistí provedení odkladu splnění příkazu klienta podle § 20, a ve stanovené lhůtě splnění povinností podle § 24. Blíže podkapitola 8.1.3.

§ 21 odst. 5, písm. j) V případech uvedených v § 25 odst. 4 popis doplňkových opatření k účinnému zvládnutí rizika legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu. Toto ustanovení se týká poboček a dceřiných společností mimo Evropskou unii či Evropský hospodářský prostor. Opatření, která úvěrová nebo finanční instituce v tomto případě přijme, by měla být popsána v SVZ.

K ustanovení **§ 21 odst. 5 až 9**, lze dále stručně uvést, že povinné osoby, mající povinnost zpracovávat písemně SVZ, doručí do 60 dnů od doby, kdy se staly příslušnou povinnou osobou, SVZ ministerstvu financí s výjimkou povinných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. b) bodech 1 až 4, kdy je adresátem Česká národní banka. SVZ musí být průběžně upravován v reakci na organizační či jiné funkční změny povinné osoby, a to nejpozději ve lhůtě 30 dnů od doby, kdy ke změně došlo. Jelikož i zahraniční finanční instituce vycházejí ze stejných základních principů, kterými jsou doporučení FATF (podkapitola 6.1.), nemělo by být zásadních rozdílů ve vztahu k požadavkům tuzemské právní úpravy. Požadavky na uplatnění SVZ jsou kromě § 21 zákon č. 253/2008 Sb., ještě obsaženy ve Vyhlášce ČNB č. 281/2008 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. (Tvrdý, Bártová 2009, s. 160-166, vlastní zpracování).

5. Legislativní úprava a úkoly FAÚ

5.1 Obecná historie právní úpravy boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti - Anti Money Laundering (AML)

Vzhledem k neexistenci jednotné právní úpravy, která by byla účinným nástrojem boje proti praní špinavých peněz, byl v roce 1996 přijat zákon č. 61/1996 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů. Přijetím této normy byla nastavena preventivní pravidla pro zajištění účinného předcházení samotného praní peněz, v rovině správní potom upravila pravidla boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Tato právní norma byla po dobu své účinnosti celkem jedenáctkrát novelizována. Jednalo se jak o novely vyplývající z důvodu plnění mezinárodních a evropských závazků, tak novely související se vstupem České republiky do Evropské unie. Nejvýznamnější novelou byl zákon č. 284/2004 Sb., kterým byla provedena zejména harmonizace s tehdy platným právem Evropské unie, současně však byla řešena i možnost užití opatření proti praní špinavých peněz i pro oblast boje proti financování terorismu. Dále bylo přesněji specifikováno a doplněno určení subjektů, které podléhají režimu tohoto zákona, a bylo řešeno i zapojení dalších orgánů do kontroly jeho dodržování. V roce 2005 byla přijata směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/60/ ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. Tato směrnice měla být implementována do národních právních řádů jednotlivých členských států do 15. 07. 2007. Vzhledem k obrovské materii této směrnice a jednotlivých stanovených povinností, přistoupila Česká republika k vytvoření zcela nového zákona, neboť pouhá novela stávající právní normy se jevila jako neúčinná a to zejména z toho důvodu, že jednotlivé změny zasahovaly do téměř všech ustanovení zákona, který by se tak stal těžkopádným až nesrozumitelným. S účinností od 1. září 2008, nahradila zákon číslo 61/1996 Sb., nová právní úprava, kterou se stal zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, tzv. AML zákon (Anti Money Laundering) a zákon č. 254/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

5.2. Mezinárodní smlouvy, úmluvy a deklarace ve vztahu k AML.

- Doporučení Rady ES ze dne 27. června 1980, k vytvoření předpokladů pro zabránění zneužívání finančních institucí pro praní peněz. Doporučení bylo reakcí na skutečnost, že praní peněz se stalo soustavnou podnikatelskou činností.
- Úmluva proti ilegálnímu obchodu s omamnými prostředky a psychotropními látkami přijata OSN dne 19. prosince 1988 ve Vídni, tzv. Vídeňská úmluva. Tato úmluva se týká pouze oblasti drogové trestné činnosti. Pojednává o prostředcích proti praní peněz, zejména v oblasti trestního práva a v rámci mezinárodní spolupráce orgánů justičních a orgánů soudního donucení. Členské státy se v této konvenci zavázaly vytvořit samostatnou skutkovou podstatu trestného činu praní špinavých peněz, která by zajistila uplatnění trestní odpovědnosti pachatelů právě za toto jednání.
- Deklarace principů Basilejského výboru 1988. Tímto aktem byly stanoveny elementární principy boje proti praní špinavých peněz prostřednictvím bankovního systému. Nejedná se však o právní dokument, ale jen o etický kodex. Integrace principů je tedy záležitostí právních řádů jednotlivých států.
- Čtyřicet doporučení Financial Action Task Force on Money Laundering 1990, Zvláštní doporučení proti praní peněz, týkající se terorismu z roku 2004; Pokyny finančním institucím pro odhalování aktivit financování terorismu z roku 2004.
- Štrasburská úmluva. Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu byla sjednána 8. listopadu 1990. Štrasburská úmluva navazuje na úmluvu OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami. Štrasburská úmluva v porovnání s výše uvedenou úmluvou OSN pod pojmem výnos chápe veškeré ekonomické výhody, pocházející z jakýchkoliv trestných činů a ne pouze výnosy z obchodu s drogami. Každý stát, který je smluvní stranou, má povinnost přijmout legislativní opatření nezbytná k označení jednání jako trestného činu v souladu s národním právem.
- Neapolská politická deklarace a světový akční plán z listopadu 1994, přijatý na světové konferenci na úrovni ministrů, která se týkala potírání mezinárodního organizovaného

zločinu a tím pádem i praní peněz. Na neapolské konferenci vznikl rovněž Celosvětový akční plán proti organizovanému nadnárodnímu zločinu, který na Neapolskou deklaraci přímo navazuje a obsahuje řadu konkrétních doporučení.

- Ministerské komuniké na zasedání zástupců amerických států, které se týkalo praní peněz a působení zločinu v prosinci 1995 v Buenos Aires.

- Politická deklarace a akční plán proti praní peněz přijatý na speciálním dvacátém zasedání Generálního Shromáždění OSN, věnované boji se světovým problémem drog, konané v New Yorku 10. června 1998. Na tomto zasedání byl vytvořen Globální program proti praní špinavých peněz, tzv. GPML. Je to výzkumný a podpůrný projekt v rámci Úřadu OSN pro kontrolu drog a předcházení zločinu, který zahrnuje Globální program OSN na mezinárodní kontrolu drog a Centrum pro mezinárodní předcházení zločinu. Cílem programu je zvýšit efektivitu mezinárodních akcí proti praní špinavých peněz.

- Na půdě OSN uzavřená Mezinárodní úmluva o potlačení financování terorismu ze dne 9. prosince 1999, která zavazuje strany ke stíhání či vydání osob obviněných z financování teroristické činnosti a požaduje, aby banky zavedly opatření k identifikaci podezřelých transakcí.

- Globální směrnice proti praní špinavých peněz pro soukromé bankovníctví, tzv. Wolfsbergské zásady, které představují globální směrnici proti praní špinavých peněz v rámci soukromého bankovníctví. Směrnici přijalo jedenáct předních světových bank.

K přijetí zásad vedla banky skutečnost, že dosavadní boj s legalizací výnosů není zcela účinný. Zásady nejsou právně vymahatelné a fungují jen jako etický kodex, který svým způsobem doplňuje již existující právní úpravy.

- Úmluva Rady Evropy č. 141, o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu, ze dne 8. listopadu 1990. Tato úmluva stanovuje terminologii, stanovuje soubor vnitrostátních opatření a prvků mezinárodní spolupráce za účelem dosažení společného cíle, kterým je společná trestní politika směřující k ochraně společnosti před závažnou kriminalitou, v tomto případě reprezentovanou konfiskací výnosů zločinů.

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č.1889/2005, o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. Toto nařízení doplňuje o prvky kontrolních mechanismů Směrnici Rady 91/308/EHS ze dne 10. 06. 1991, o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz. V nařízení je vymezena ohlašovací povinnost, stanoveny pravomoci příslušných orgánů, zaznamenávání, zpracování a výměna informací získaných v rámci ohlašovací povinnosti.
- Rozhodnutí Rady 2000/642/SVV ze dne 17. října 2002, o způsobech spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami členských států při výměně informací. Toto rozhodnutí se týká především harmonizace a zdokonalení mechanismů v rámci činnosti jednotlivých národních finančních zpravodajských jednotek a nastavení pravidel pro mezinárodní výměnu informací.
- Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/60/ ES ze dne 26. října 2005, o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu.
- Směrnice komise 2006/70ES, kterou se stanoví prováděcí opatření Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/60/ ES. Tato směrnice stanoví definici „politicky exponovaných osob“ a technická kritéria pro zjednodušení kontroly klienta a pro výjimku na základě finanční činnosti vykonávané příležitostně nebo ve velmi omezené míře.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č.1781/2006/ ES, o informacích o plátcích doprovázející převody peněžních prostředků. Hlavním úkolem tohoto nařízení je zajistit úplnou vysledovatelnou finančních prostředků, aby se tak usnadnilo předcházení, šetření a odhalování praní špinavých peněz a financování terorismu, zejména však, aby se zjednodušilo orgánům zabývajícím se bojem proti těmto aktivitám, pátrání po peněžních tocích.
- Rozhodnutí rady 2007/845/SVV, o spolupráci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v jednotlivých členských státech v oblasti vysledování a identifikace výnosů z trestné činnosti nebo jiného majetku v souvislosti s trestnou činností.
- Úmluva Rady Evropy č. 198, o praní špinavých peněz, pátrání, zabavení a konfiskaci příjmů plynoucích ze zločinu a o financování terorismu. Tato úmluva zavazuje signatáře

k přijetí příslušných legislativních opatření na národní úrovni ve vztahu k zamezení financování terorismu za použití výnosů trestné činnosti a přijetí zásad mezinárodní spolupráce.

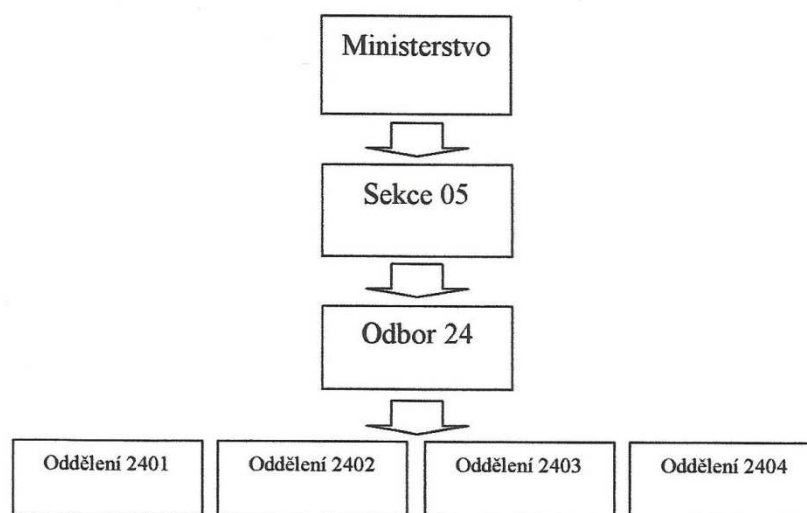
- Mezinárodní úmluva o potlačení financování terorismu ze dne 9. prosince 1999. V rámci této úmluvy se smluvní strany zavazují k mezinárodní spolupráci při navrhování a přijímání účinných opatření pro zabránění financování terorismu a rovněž tak pro jeho potlačování prostřednictvím stíhání a trestání jeho pachatelů.

5.3. Úkoly FAÚ v oblasti analytické, kontrolní a mezinárodní spolupráce.

K datu účinnosti zákona číslo 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, tedy k červenci 1996, byl v rámci Ministerstva financí ČR, zřízen Finanční analytický útvar. Jeho základním posláním je naplňování úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv, ke kterým Česká republika přistoupila a vnitrozemské AML legislativy. Mezi stěžejní úkoly FAÚ patří:

- přijímání informací od povinných osob a prošetřování oznámení o podezřelých obchodech,
- kontrolní činnost zaměřená k dohledu nad plněním stanovených povinností povinnými osobami,
- zajišťování mezinárodní spolupráce se zahraničními institucemi,
- vytváření legislativy v rámci boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.

Hierarchické zařazení FAÚ v rámci struktury Ministerstva financí ČR je následující:

Obrázek č. 1. Vlastní zpracování autora.

Sekce 05 – Daně a cla.

Odbor 24 – Finanční analytický.

Oddělení 2401 Mezinárodní a právní. Oddělení 2402 Analytické. Oddělení 2403 Kontrolní. Oddělení 2404 Sběru a zpracování dat.

5.3.1. Oddělení mezinárodní a právní.

Zajišťuje mezinárodní spolupráci se zahraničními partnerskými jednotkami v rámci šetření jednotlivých OPO a dále zprostředkovává vzájemnou výměnu informací. Přípravuje právní předpisy v oblasti působnosti FAÚ, včetně věcných záměrů zákonů a podílí se na přípravě právních předpisů v souvisejících oblastech, např. bankovníctví, pojišťovnictví, finančních trhů apod. Dále vydává stanoviska a komentáře k AML problematice. Vede správní řízení a zpracovává návrhy rozhodnutí v oblasti opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, uplatňování mezinárodních sankcí, včetně správy zajištěného majetku a povolování výjimek, dohlíží na jejich dodržování. Podílí se na harmonizaci právních předpisů v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, financování terorismu a v okruhu provádění mezinárodních sankcí, s předpisy ES/EU.

5.3.2. Oddělení analytické.

Náplní činnosti analytického oddělení je provádění sběru informací o podezřelých obchodech, vycházejících od povinných osob. V rámci těchto oznámení je pracovníky analytického oddělení ověřováno, zda OPO obsahuje veškeré náležitosti stanovené zákonem, případně je dožádáno jejich upřesnění či doplnění. Následně jsou shromážděné údaje podrobeny analýze, která vychází z již dříve získaných informací a výsledků vlastního šetření, do kterého je možno zahrnout informace dožádané od jiných subjektů, kterými jsou nejen povinné osoby, ale i správními úřady a jiné zainteresovanými orgány a organizace, kterými jsou např. orgány činné v trestním řízení, Bankovní asociace⁹, ČNB, orgány daňové správy, zpravodajské služby apod. Na základě výsledků provedené analýzy jsou posléze přijata příslušná opatření, vyplývající z příslušného ustanovení zákona č. 253/2008 Sb.

5.3.3. Oddělení kontrolní.

Provádí kontrolu plnění povinností vyplývajících z AML zákona, u povinných osob a vyžaduje od nich informace o provedených opatřeních a provádí kontrolu plnění povinností, vyplývajících z právních předpisů, upravujících uplatňování mezinárodních sankcí. Přípravuje podklady pro sankční správní řízení a zpracovává návrhy rozhodnutí v oblasti opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, financování terorismu a porušování mezinárodních sankcí. Zpracovává též návrhy rozhodnutí o uložení pokut podle právních předpisů v oblasti působnosti FAÚ.

5.3.4. Oddělení sběru a zpracování dat.

Podílí se na vývoji a správě vnitřního IS v rámci separované sítě FAÚ, zajišťuje provoz speciálního zabezpečeného elektronického spojení s povinnými subjekty a s některými složkami státu. Vede evidenci oznámení a dalších dat, v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Vykonává taktéž i další specializované činnosti spojené s problematikou informačních technologií.

---

9. Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990 pod původním názvem Bankovní asociace. Od roku 1992 působí jako dobrovolné sdružení právnických osob, podnikajících v peněžnictví a oblastech úzce navazujících. Dostupné na stránce <https://www.czech-ba.cz/cs/o-cba>.

6. Zařazení FAÚ v mezinárodní síti finančních zpravodajských jednotek.

6.1. Zahraniční finanční zpravodajské jednotky.

V rámci globalizačních trendů a konce bipolárního rozdělení světa na konci dvacátého století, došlo k masivnímu nárůstu mezinárodního organizovaného zločinu, se kterým byl nerozlučně spjat i nárůst objemu nelegálních výnosů z trestné činnosti a tím i rozsah pokusů o jejich legalizaci. Tento nežádoucí trend vedl představitele G7 (skupina složená z ministrů financí sedmi průmyslově nejrozvinutějších zemí) k zřízení výboru, zabývajícího se opatřeními k potírání praní špinavých peněz. Na summitu G7, který se konal v roce 1989 v Paříži, byl jako mezivládní orgán ustaven Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF).

Úkolem FATF je zejména tvorba a podpora zásad boje proti praní špinavých peněz na základě sledování trendů a metod potírání praní peněz na národní i mezinárodní úrovni. Česká republika není v současné době členem FATF, ale tzv. regionálního uskupení podle FATF (FATF-Style Regional Body - FSRB), tj. výboru MONEYVAL při Radě Evropy. FATF má celkem 36 členů (včetně Evropské komise) a 8 přidružených členských uskupení, tj. FSRB. Tímto způsobem je k dodržování FATF standardů zavázáno přes 180 jurisdikcí. Na práci FATF se také podílí přes 20 mezinárodních organizací se statutem pozorovatele. V roce 1990, vydal FATF tzv. Čtyřicet doporučení v boji proti praní špinavých peněz, která byla a nadále jsou v souladu s novými potřebami doplňována a revidována. V rámci tohoto materiálu, resp. Doporučení 29, je zachycen navržený modelový mandát a funkce finančně-zpravodajské jednotky, tedy FIU (Financial Intelligence Unit).

V pojetí tohoto doporučení slouží FIU jako centrální úřad pro příjem oznámení, podaných povinnými osobami. Tato oznámení (OPO) by měla obsahovat informace o podezřelém obchodu jednak v souladu s Doporučením 20 a 23 FATF, a jednak by pak měla i obsahovat další informace, získané v souladu s příslušnou národní legislativou. Takto získané informace by měly být podrobeny analýze, která by měla být přidanou

hodnotou k informacím přijatým nebo informacím již drženým. FIU by měly provádět analýzy operativní a strategické. Operativní analýza by měla vést k identifikaci konkrétních zájmových cílů a sledování stop a konkrétních aktivit nebo obchodů k určení vazeb mezi těmito cíli a možnými výnosy z trestné činnosti. Strategická analýza by potom, za použití dostupných a získaných informací, včetně informací získaných od dalších kompetentních orgánů, měla vést k identifikaci trendů a schémat užívaných v rámci praní peněz a financování terorismu. Takto získané informace by měly vést k efektivnějšímu zjišťování hrozeb a zranitelnosti a přispívat ke stanovení strategie cílů FIU, případně i dalších kompetentních orgánů zainteresovaných v problematice AML. Výsledky analytické činnosti FIU, by měly být v rámci spontánních výstupů, za předpokladu relevance přítomnosti aspektu AML, předávány výběrově příslušným kompetentním orgánům, V rámci dožádaných informací od kompetentních orgánů, by potom FIU měla sama rozhodnout o provedení analýzy či jen o postoupení držených informací. K efektivitě své činnosti, by měla mít FIU přístup k relevantním informacím. Jedná se jednak o doplňující informace od povinných osob, jejich nepřímé úkolování, či získávání informací, které jsou povinné osoby povinny uchovávat. Dále by FIU měla mít přístup k co největšímu množství informací z oblasti finanční, správní a trestní. S analýzou a se zpracováním dat přímo souvisí i jejich bezpečnost a ochrana. V rámci platné legislativy tak musí být dodržována příslušná pravidla a procedury. FIU proto musí mít pravidla upravující bezpečnost a utajení takových informací, včetně postupů pro nakládání, uchovávání, postupování, ochranu a přístup k takovým informacím. FIU by měla zajistit, aby její zaměstnanci měli nezbytné bezpečnostní prověrky a rozuměli svým povinnostem při nakládání a postupování citlivých a utajovaných informací, a dále by měla zajistit omezení přístupu do svých prostor a ke svým informacím včetně IT systémů. FIU by měla být operativně nezávislá a samostatná a oprávněna rozhodnout o předání nebo postoupení informací dalším kompetentním orgánům. FIU může být samostatnou, či může být zřízena jako součást již existujícího orgánu. Každopádně by však měla mít dostatečné finanční, lidské a technické zdroje a profesní integritu, včetně mlčenlivosti a odpovídající kvalifikace svých zaměstnanců. FIU by rovněž měla být schopna získat a vynakládat zdroje nezbytné pro vykonávání svých funkcí samostatně nebo na základě běžné praxe, bez nevhodného politického, vládního nebo zájmového vlivu, který by mohl narušit její

operativní nezávislost. FIU by měla respektovat status Egmontské skupiny a principy výměny informací mezi jednotlivými finančními zpravodajskými jednotkami. FIU by se měla ucházet o členství v Egmontské skupině. Jednotky FIU se sdružují v neformální síti finančně zpravodajských jednotek, známé jako Egmont Group¹⁰. Egmont Group byla ustavena v roce 1995 v bruselském paláci Egmont Arenberg a v současné době sdružuje 139 členských FIU z celého světa. Členství v této organizaci je dobrovolné, nicméně země, které jsou členy FATF¹¹ či FSRB¹² učinily na ministerské úrovni politický závazek implementovat standardy AML v rámci Doporučení 29 FATF - tedy, že národní FIU by se měly ucházet o členství v Egmont Group. V případě přistoupení ke skupině Egmont, je novým členem podepsána tzv. Egmont Charta, která zavazuje FIU k plnění spolupráce v rámci jejích zakládajících dokumentů. Nejedná se tedy o formu přijetí podmiňované podpisem mezinárodní smlouvy či úmluvy. Cílem Egmont Group je zejména v rovině ofenzivního postupu boje proti praní špinavých peněz, podpora v oblasti rozšiřování a systemizace mezinárodní spolupráce v oblasti vzájemné výměny informací a podpora lepší a bezpečnější komunikace mezi jednotlivými FIU v rámci spojení Egmont Secure Web. Vzhledem k různorodosti právního prostředí jednotlivých států v rámci globálního uskupení Egmont Group existují i různé modely jednotek FIU. Především se jedná o samotné začlenění FIU jednotky v rámci státní správy jednotlivých zemí, od čehož se odvíjí i jejich možnosti ve vztahu k získávání informací od dalších kompetentních úřadů. Jednotky FIU je možno řadit na jednotky administrativního typu, které jsou řazeny mimo oblast orgánů činných v trestním řízení a jednotky policejního typu. Samotné zařazení jednotky FIU společně s příslušnou národní legislativou, tak určuje rozsah pravomocí a možností získávání zájmových informací a to zejména mimo okruhu povinných osob. Lze předpokládat, že jednotky FIU administrativního typu stojící samostatně, či zařazené pod ministerstvy, či pod státním zastupitelstvím, budou mít výrazně širší možnosti získávání relevantních informací od povinných osob, ale i dalších státních orgánů či institucí, než jednotky FIU, které mají policejní charakter, kdy je získávání informací často podrobena souhlasu státního zástupce či soudu.

---

10. The Egmont Group, <http://www.egmontgroup.org/>.

11. FATF 40 Recommendations, doporučení v anglickém jazyce,

<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/FATF%20Standards%20-%2040%20Recommendations%20rc.pdf>.

12. FSRB – Faif style regionals bodies <http://www.eurasiangroup.org/fsrb.php>.

FIU jednotky mohou být začleněny jako:

a) Samostatné subjekty.

- Rusko¹³, Federální služba pro finanční monitorování (FFMS),
- Kamerun¹⁴, Národní agentura pro finanční vyšetřování.

b) Subjekty spadající pod centrální banku.

- Fidži¹⁵, Financial Intelligence Unit, Reserve Bank of Fiji,
- Itálie¹⁶, Banca d'Italia — jednotka finančního zpravodajství (UIF)
- Malajsie¹⁷, Bank Negara Malaysia (UPWBNM).

c) Subjekty spadající pod různá ministerstva.

- Ministerstvo vnitra Litevské republiky¹⁸, úřad vyšetřování finanční kriminality (FCIS),
- Ministerstvo spravedlnosti Izraele¹⁹, Úřad boje proti praní špinavých peněz (IMPA).

d) Subjekty spadající pod policii či její jednotlivé jednotky.

- Rakousko²⁰, Bundeskriminalamt (A-FIU),
- Slovensko²¹, Spravodajská jednotka finančnej polície Úradu boja proti organizovanej kriminalite (SJFP UBPOK),
- Antigua, W. I.²², Úřad národní protidrogové centrály a praní špinavých peněz.

e) Jiné zařazení.

- Maďarsko²³, Centrální úřad trestního vyšetřování Celní a finanční stráž (FIU H),
- Dánsko²⁴, Státní zástupce pro závažnou hospodářskou trestnou činnost, praní špinavých peněz (HVIDVASK).

---

13. Rusko. Dostupné z adresy <http://www.fcsr.ru/>.

14. Kamerun. Dostupné z adresy <http://www.anif.cm/>.

15. Fidži. Dostupné z adresy <http://www.fjifiu.gov.fj/>.

16. Itálie. Dostupné z adresy <http://www.bancaditalia.it/UIF>.

17. Malajsie. Dostupné z adresy <http://www.anti-moneylaundering.org/asiapacific/Malaysia.aspx>.

18. Litva. Dostupné z adresy <http://www.fntt.lt/en.php/138>.

19. Izrael. Dostupné z adresy <http://www.igf.org.il/listItem.aspx?CID=1334>.

20. Rakousko. Dostupné z adresy <http://www.bmi.gv.at/cms/BK/meldestellen/geldwaesche/start.aspx>.

21. Slovensko. Dostupné z adresy <http://www.minv.sk/?financna-policia>.

22. Antigua, W.I. Dostupné z adresy <http://ondcp.gov.ag/>.

23. Maďarsko. Dostupné z adresy http://en.nav.gov.hu/criminal_branch_of_NTCA/name_contact_details.

24. Dánsko. Dostupné z adresy <http://erhvervsstyrelsen.dk/hvidvask>.

6.2 Vzájemná mezinárodní spolupráce.

K datu účinnosti zákona číslo 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, tedy k 1. červenci 1996, vznikl samostatný Finanční analytický útvar. K mezinárodní spolupráci a výměně informací s partnerskými FIU, mohlo být překročeno takřka okamžitě, a to na základě mezinárodní smlouvy, ke které Česká republika přistoupila. V tomto případě se jednalo o Štrasburskou úmluvu o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu ze dne 8. listopadu 1990, která mimo jiné umožnila bezproblémovou výměnu informací o šetřených subjektech mezi partnerskými FIU signatářských zemí. Následně byla výměna informací mezi jednotkami FIU zakotvena v řadě dalších mezinárodních smluv, mezi které patří např. Mezinárodní úmluva o potlačování financování terorismu ze dne 9. prosince 1999, která smluvní státy zavazuje postihovat jako trestný čin všechny formy financování terorismu a přijmout opatření pro identifikaci, odhalování a zmrazení nebo zabavení jakýchkoliv finančních prostředků určených k financování terorismu. V zákonu č. 253/2008 Sb., je mezinárodní spolupráce zakotvena v ustanovení § 33. Toto ustanovení zmocňuje ministerstvo (FAÚ) v rozsahu stanoveném mezinárodní smlouvou, nebo na základě vzájemnosti, ke spolupráci se zahraničními orgány a mezinárodními organizacemi se stejnou věcnou působností, zejména při předávání a získávání údajů sloužících k dosažení účelu stanoveného tímto zákonem za podmínky, že informace budou užity pouze k dosažení účelu tohoto zákona a budou požívat ochrany alespoň v rozsahu tímto zákonem stanoveném, může ministerstvo spolupracovat i s dalšími mezinárodními organizacemi.

Míra efektivity vzájemné mezinárodní spolupráce mezi FIU jednotkami je dána jednak objektivními faktory, mezi které patří faktické zařazení FIU jednotky a platná národní legislativa, což se odráží v rozsahu jejích pravomocí a možností, a to zejména v přístupu k informacím a k jejich legálnímu předávání a jednak faktory subjektivními. Mezi subjektivní faktory, ovlivňující zejména vzájemnou vstřícnost a ochotu spolupracovat - což přímo souvisí s kvalitou a rozsahem zpracovávaných výstupů, patří např. faktory geopolitické a mezinárodněpolitické, úroveň reciprocit vzájemně předávaných zpráv, rozsah vytvořených formálních bilaterálních struktur či neformálních vazeb mezi pracovišti a jednotlivými pracovníky a samozřejmě i kvalit FIU jednotky jako organizací a

její personálním obsazení. Nejčastější formou mezinárodní spolupráce mezi jednotlivými jednotkami FIU, je vzájemná výměna informací vycházejících z aktuálně šereňých pŕípadů. Výměna či získání informací může mít z pohledu FAÚ formu odeslaného zahraničního dožadání, podání spontánní informace, zpracování odpovědi na zahraniční dožadání, či pŕíchozí spontánní informace – viz podkapitola 9.5, graf číslo 5.

Korespondence mezi jednotlivými úřadovnými FIU probíhá v rámci zabezpečené sítě Egmont Secure Web, a to v anglickém jazyce. Dotaz či žádost o spolupŕáci může být proveden i mimo běžné standardy formou „Urgent“, a to zejména za situace, kdy došlo nebo je možno v rámci šetřeného pŕípadu predikovat zajištění finančních prostředků.

Jak již bylo uvedeno, možnosti jednotek FIU k samotnému získávání informací jsou vzhledem k jejich zařazení a platné národní legislativě nestejně. V následující tabulce jsou pŕíkladmo uvedeny některé z možností vybraných FIU jednotek, tak jak jsou schopny zajišťovat nejčastěji poptávané informace v rámci učiněných dotazů.

Tabulka č. 1. Pŕíklady některých možností jednotek FIU.

Typ požadované informace	FIU Rakousk o	FIU SRN	FIU Polsko	FIU Slovensko	FIU Řecko	FIU Kypr
Info z národní FIU databáze	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Info majiteli účtu/výpis	ne	ne	ano/ne	ano	ne	ne
Info daňového charakteru	ne	ne	ano	ano	ne	ne
Info trestního charakteru	ano	ano	ano	ano	ne	ne

Zpracováno autorem dle informací European Commision DG HOME13/VIII/2010- EU FIUs Matrix²⁵.

Rozhovorem s pracovníky FAÚ byly zjišřeny určité rezervy v oblasti odesílání spontánních informací a mezinárodní spolupŕáce. Jejich popis a doporučení určená nápravě jsou obsahem podkapitoly 9.8.2.

25. Dostupné z adresy - http://ec.europa.eu/home-affairs/news/intro/docs/20120312/final_asset_recovery_report_june_2009.pdf.

7. Partneři FAÚ při potírání výnosů z trestné činnosti

7.1. Česká národní banka.

ČNB je podle zákona č.6/1993 Sb. o České národní bance, orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem v České republice, v rámci něhož reguluje, dohlíží a případně postihuje nedodržování stanovených pravidel. Prováděním dohledu a regulace, se výrazně snižuje možnost zneužití některého ze subjektů kapitálového trhu k aktivitám v oblasti legalizaci výnosů získaných z trestné činnosti a financování terorismu. K problematice AML, vydává ČNB právní předpisy, jako je např. vyhláška č.281/2008 Sb., O některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a vydává metodické a výkladové materiály. ČNB je dle § 25 odst. 7 zákona č. 253/2008. Sb., povinnou osobou v rozsahu vedení účtů a poskytování dalších bankovních služeb, podává tedy FAÚ i oznámení o podezřelém obchodu.

7.2. Ministerstvo vnitra a Policie České republiky.

FAÚ spolupracuje s Policií ČR na základě platné zákonné úpravy. Vyžadování informací či potřebné součinnosti s FAÚ, je řešeno policejními orgány obecně za využití příslušných ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (§ 8) a zákona číslo 273/2008 Sb., o Polici České republiky (§ 39 odst. 1, písm. a). Poskytování informací vyžadovaných FAÚ od Policie ČR, je potom řešeno na podkladě Dohody mezi Policií České republiky a Finančním analytickým útvarem Ministerstva financí České republiky o poskytování informací a některých dalších součinnostech ze dne 28. května 2013.

V rámci této dohody je řešen rozsah a způsob poskytovaných informací, (podkapitola 8.2.2), způsob jejich předávání, a to přednostně prostřednictvím aplikace Money Web (podkapitola 8.1.). Dohoda též upravuje předávání informací FAÚ specializovanému policejnímu útvaru. V tomto případě se jedná o poskytování informací souvisejících s legalizací výnosů z trestné činnosti nebo financováním terorismu, které FAÚ získal svou činností. Specializovaným útvarem je potom Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování. Pro příjem trestních oznámení od FAÚ

a pro provádění lustrací v policejních databázích, je zřízeno speciální pracoviště zřízené při Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR.

Ministerstvo vnitra umožňuje FAÚ prostřednictvím dálkového přístupu do informačního systému evidence obyvatel získávat základní data k údajům o státních občanech ČR a cizincích, kterým byl v tuzemsku udělen azyl.

7.3. Finanční správa.

Ustanovení § 30 odstavec. 2, zákon č. 253/2008 Sb., umožňuje FAÚ vyžadovat informace od orgánů, které jsou věcně příslušní ke správě daní. Prolomení daňové mlčenlivosti vůči FAÚ je úplné, pro všechny správce jednotlivých typů daní a pro všechny informace z daňového řízení. FAÚ v rámci své činnosti předává dle místní příslušnosti, jednotlivým orgánům finanční správy výsledky svého šetření, pokud v něm byly zjištěny informace významné pro jejich činnost (např. zneužití systému správy daní). V příloze číslo 5, je zpracováno modelové hlášení vztahující se k informaci o podezřelém subjektu, podané příslušnému finančnímu úřadu.

7.4. Celní správa.

Činnost celních orgánů upravuje zákon č. 253/2008 Sb., v ustanovení § 41 oznamovací povinnost při přeshraničních převozech, a v ustanovení § 42, činnost celních orgánů. Kontrola plnění oznamovací povinnosti při přeshraničních převozech nebo zasílání hotovosti, cenných papírů a dalších hodnot, jak jsou popsány v § 41 odst. 1, je plně v kompetenci celních orgánů, které svou pravomoc vykonávají na základě zákona č. 13/1993 Sb., Celní zákon. Celní úřady neprodleně zasílají ministerstvu údaje o plnění oznamovací povinnosti stanovené v § 41 včetně případů, kdy došlo k porušení této povinnosti. FAÚ poskytuje v souladu s ustanovením § 32, nakládání s výsledky šetření, celním orgánům prostřednictvím Generální ředitelství cel, relevantní informace z výsledků svých šetření. V současné době probíhá jednání a řeší se technické aspekty další vzájemné spolupráce, zejména v umožnění propojení příslušných pracovišť celní správy a FAÚ prostřednictvím zabezpečené sítě Money Web, což by velmi prospělo rychlé výměně informací s kladnými dopady na její efektivitu a akčnost.

7.5. Zpravodajské služby.

Dle § 30 odst. 1, zákon č. 253/2008 Sb., může FAÚ pro potřeby své činnosti vyžadovat informace i od zpravodajských služeb. Z rozdílnosti zaměření a úkolů jednotlivých zpravodajských služeb, tak jak jsou uvedeny v zákoně 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR, vyplývá, že službou, se kterou FAÚ nejvíce spolupracuje, je Bezpečnostní informační služba. Zpravodajské služby mohou poskytovat FAÚ oznámení mající charakter podezřelého obchodu, s následnou zpětnou vazbou na výsledek provedeného šetření, který je předáván v souladu s ustanovením § 30 odst. 6. zákon č. 253/2008 Sb.

7.6. Státní zastupitelství.

Oproti systému automatického předávání kopií všech podaných trestních oznámení Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze, což je vzhledem k osobním vazbám některých tehdejších vrchních zástupců na kontroverzní podnikatelsko-lobbistické skupiny dnes vnímáno jako ne zcela šťastné, je dnešní praxe odlišná. Je-li FAÚ vyhodnocen obsah podávaného trestního oznámení tak, že věcně bude k výkonu dozoru v přípravném řízení příslušný státní zástupce vrchního státního zastupitelství, tedy jedná se o trestné činy uvedené v § 15 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů, se kopie podávaného trestního oznámení zasílá též Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze. Pokud je obsah podávaného trestního oznámení takové povahy, že by bylo účelné, aby o něm bylo informováno státní zastupitelství na příslušném stupni, či není-li zaručeno, že bude policejními orgány postupováno do počátku ve smyslu ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu, tedy, že v oznamovaném případě nebudou vzhledem k jeho povaze neprodleně zahájeny úkony trestního řízení, kopie trestního oznámení je zasílána taktéž Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze.

8. Formy a metody činnosti FAÚ

8.1. Přijetí oznámení o podezřelém obchodu - OPO.

FAÚ přijímá oznámení o podezřelém obchodu - OPO jak v písemné podobě v rámci běžné poštovní korespondence, tak elektronickou cestou, výjimečně i osobním doručením. V písemné podobě jsou nejčastěji doručovány oznámení povinných osob, které nejsou napojeny v síti „Money Web, nebo oznámení subjektů nepatřících do okruhu povinných osob. Obsahem přílohy číslo 1, je modelové hlášení OPO zpracované tak, jak je běžně v elektronické podobě zasíláno FAÚ.

V rámci elektronického doručování OPO je potom stěžejním komunikačním kanálem aplikace Money Web. Jedná se o projekt šifrovaného spojení FAÚ s povinnými osobami a ostatními orgány státní správy s vysokým standardem zabezpečení, který je provozován Ministerstvem financí ČR. Mimo okruh povinných osob je do aplikace Money Web napojena Policie ČR a úřady finanční a celní správy. Elektronická komunikace prostřednictvím datových schránek při přijímání OPO má potom okrajový charakter.

Oznámení OPO nemusí vždy pocházet pouze z okruhu povinných osob. V případě zpravodajských služeb přijímá FAÚ v souladu s ustanovením § 30 odst. 6, jimi podaná oznámení o skutečnostech nasvědčujících podezřelému obchodu, na jejichž podkladě následně zahájí šetření podezřelého obchodu. O výsledku tohoto šetření potom zpětně informuje zpravodajskou službu. Šetření podezřelého obchodu lze taktéž zahájit na podkladě informací od nepovinných osob, státních orgánů, z výsledků vlastní kontrolní činnosti, informací získaných z veřejných zdrojů od zahraniční partnerské jednotky FIU, apod. OPO při svém podání musí přesně splňovat požadovaná kritéria, vycházející z příslušných ustanovení zákona č. 253/2008 Sb., zejména z ustanovení § 18, oznámení podezřelého obchodu. Povinná osoba je bez zbytečného odkladu, nejdéle však do pěti kalendářních dnů od zjištění podezřelého obchodu § 6, povinna OPO podat FAÚ. Tato lhůta je lhůtou hmotněprávní, rozhodným okamžikem pro její naplnění je doručení oznámení FAÚ.

V podaném OPO uvede povinná osoba identifikační údaje toho, koho se oznámení týká, identifikační údaje všech dalších účastníků obchodu, které má v době podání oznámení k dispozici, informace o podstatných okolnostech obchodu a jakékoli další informace, které by mohly s podezřelým obchodem souviset a jsou významné pro jeho posouzení z hlediska opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu.

OPO podává povinná osoba v souladu s ustanovením § 18, oznámení podezřelého obchodu, ustanovením § 15, neuskutečnění obchodu a ustanovení § 20, odklad splnění příkazu klienta. Od toho se potom odvíjí další činnost FAÚ a to zejména ve vztahu k běhu času v rámci zákonných lhůt a dalšího postupu při provádění vlastního šetření. K jednotlivým ustanovením:

8.1.1. § 18, oznámení podezřelého obchodu povinnou osobou.

OPO je přijato na základě zjištění povinné osoby, která identifikovala podezřelý obchod na vyhodnocení znaků uvedených v ustanovení § 6, podezřelý obchod. V případě těchto OPO je prováděno standardní šetření, jehož délka je upravena interní právní normou, kterou je Pokyn ředitele Finančního analytického útvaru ze dne 17. srpna 2009, a která by neměla přesahovat interní lhůtu stanovenou na 60 dnů od přidělení OPO konkrétnímu zpracovateli. Uvedená lhůta je lhůtou základní a lze ji vzhledem k povaze prošetřovaného případu zkrátit, či v odůvodněných případech, opakovaně prodloužit. Prodloužení je možné v případě složitosti případu, či rozsahem probíhající spolupráce s tuzemskými kompetentními orgány či zahraničními FIU.

Výstup šetření OPO opět vychází ze zjištěných skutečností a je jím buď trestní oznámení, nebo informace podaná finančním nebo celním orgánům. V případě, že provedeným šetřením nebyly potvrzeny či zjištěny znaky podezřelého obchodu tak, jak jsou uvedeny v § 6 - podezřelý obchod, je případ po řádném vyhodnocení a odůvodnění, bez dalšího uložen, pro další využití v databázi FAÚ.

8.1.2. § 18, oznámení podezřelého obchodu s uplatněním § 15, neuskutečnění obchodu.

Toto ustanovení je kogentním ustanovením, které povinné osobě přímo ukládá povinnost odmítnout uskutečnění obchodu v případě, že se klient odmítne identifikovat na počátku obchodu, či obchodního vztahu, odmítne součinnost v rámci kontroly klienta (§ 9) a klientem je politicky exponovaná osoba (§ 4), která odmítne vysvětlit původ majetku, pokud tento není povinné osobě znám z jiných zdrojů. Modelovým příkladem je situace, kdy je nově založený účet klienta kreditován příchozí zahraniční platbou z rizikového regionu (daňové ráje) a klient odmítá doložit její účel či původ. Povinnou osobou je následně odmítnuto provedení požadovaného obchodu (omezení dispozice s finančními prostředky na účtu) nejméně do doby, kdy klient důvěryhodným způsobem doloží účel platby či původ finančních prostředků.

V uvedeném případě není šetření prováděné FAÚ limitováno žádnou zákonnou lhůtou. Ovšem stav, kdy je odmítnut příkaz klienta ve vztahu k příchozí platbě, tedy faktické dočasné znemožnění dispozice s těmito finančními prostředky za situace, kdy není zřejmý jejich původ, vyžaduje ze strany FAÚ v součinnosti s povinnou osobou, jeho urychlené prošetření. V případě, že by v rámci tohoto šetření byly zjištěny skutečnosti zakládající podezření ze spáchání trestného činu, FAÚ by dále postupoval v souladu s ustanovením § 20 odst. 3 písm. b), odklad splnění příkazu klienta a uložil by povinné osobě povinnost odložení splnění příkazu klienta nebo zajištění majetku, který má být předmětem podezřelého obchodu, až na dobu 72 hodin. Tato povinnost je ukládána rozhodnutím Ministerstva financí ČR. FAÚ by bylo v této lhůtě následně dle ustanovení § 32 odst.1 nakládání s výsledky šetření, podáno trestní oznámení Policii ČR.

V případě, že klient následně hodnověrně doloží původ finančních prostředků a povinná osoba upustí od uplatnění § 15 neuskutečnění obchodu, ale šetřením byly zjištěny informace významné pro činnost finanční nebo celních orgánů, bude jim v souladu s ustanovením § 32 odst. 2, nakládání s výsledky šetření, poskytnut relevantní výstup.

8.1.3. § 20, odklad splnění příkazu klienta.

Příkazem klienta se pro účely tohoto zákona rozumí každý jeho úkon, na jehož základě má povinná osoba nakládat s majetkem (§ 4 odst. 3). Jedná se o dočasné zajišťovací opatření, ve kterém jsou povinné osoby a FAÚ vázány zákonnými lhůtami. Z tohoto důvodu se dále budu uvedenému ustanovení detailněji věnovat.

OPO je doručeno na FAÚ v rámci zvláštního režimu, tzv. „Režimu 24“. Zpracování těchto případů provádějí vybraní pracovníci, kteří jsou jednotlivě, rozhodnutím náměstka ministra financí, určováni do nepřetržité týdenní pracovní pohotovosti. S ohledem na běh času v rámci zákonné lhůty, je kladen důraz na co nejrychlejší a pokud možno co nejkomplexnější prošetření případu a kvalitní zpracování informačního výstupu, majícího převážně podobu trestního oznámení. Za účelem bezodkladného získání požadovaných informací, je v aplikaci Money Web vytvořen zvláště označený formulář, v rámci kterého dotázané povinné osoby či jiné subjekty (Policie ČR, orgány daňové správy) poskytují požadované informace v době co nejkratší. Pokud je pro šetření potřeba využít partnerské zahraniční jednotky FIU, je tato situace řešena dotazem „URGENT“, kdy je na podkladě nejčastěji přímého telefonického předjednání, odeslán dotaz s požadovanými informacemi.

K ustanovení § 20 odst. 1.

Pokud hrozí nebezpečí, že bezodkladným splněním příkazu klienta by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu z trestné činnosti nebo prostředků určených k financování terorismu, povinná osoba může splnit příkaz klienta týkající se podezřelého obchodu nejdříve po uplynutí 24 hodin od přijetí oznámení podezřelého obchodu ministerstvem. Majetek, jehož se příkaz klienta týká, vhodným způsobem zajistí proti manipulaci, která by byla v rozporu s účelem tohoto zákona. Na odklad splnění příkazu klienta upozorní povinná osoba ministerstvo v oznámení o podezřelém obchodě.

Nebezpečí zmaření nebo podstatného ztížení zajištění výnosu vzniká zejména tehdy, když by se provedením příkazu klienta podezřelé hodnoty dostaly mimo možnosti sledování a případného zajištění státními orgány ČR. Odložení splnění příkazu klienta na

dobu 24 hodin, je pro povinné osoby povinností zákonnou a za případné škody z jejího nesplnění nese povinná osoba odpovědnost. Běh lhůty 24 hodin počíná od doby doručení OPO na FAÚ. Jedná se o lhůtu v hodinách, počítá se tedy „od momentu k momentu“. Jakmile lhůta bez dalšího vyprší, smí povinná osoba transakci provést, a to bez ohledu na to, zda skončila v pracovní, či jiný den.

K ustanovení § 20 odst. 2.

Podle odstavce 1 se nepostupuje v případě, kdy odložení splnění příkazu klienta není možné, zejména u operací prováděných elektronickými platebními prostředky, nebo kdy je povinné osobě známo, že by takové odložení mohlo zmařit nebo jinak ohrozit šetření podezřelého obchodu; o splnění příkazu klienta povinná osoba ihned informuje ministerstvo.

Toto ustanovení by primárně mělo zabránit úniku informací o probíhajícím trestním řízení, jehož cíl by mohl být v případě naplnění odst. 1 zmařen. V jednotlivých případech se může jednat o činnost orgánů činných v trestním řízení, prováděným v rámci trestního řízení.

Jen výjimečně lze zpracovat OPO v „Režimu 24“, ve lhůtě 24 hodin. Zpravidla vzhledem okolnostem případu, jeho rozsahu, složitosti šetření či době přijetí oznámení (odpolední hodiny posledního pracovního dne), je přístupováno k prodloužení lhůty. Lhůta je prodloužena rozhodnutím ministerstva financí, uskutečněným FAÚ na dobu celkem 72 hodin. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný rozklad.

Rozhodnutí může být povinné osobě vyhlášeno ústně, telefonicky, telefaxem nebo elektronickou cestou. V případě rozhodnutí dle odst. 3 písm. a), je FAÚ prováděno vyhlášení rozhodnutí nejčastěji telefaxem s následným telefonickým ověřením doručení provedeným u povinné osoby. Tento postup je volen z toho důvodu, že se při stanovení konce doby, na kterou je odklad splnění klienta prodloužen, tedy doby 72 hodin, vychází z doby doručení OPO od které je počítána lhůta.

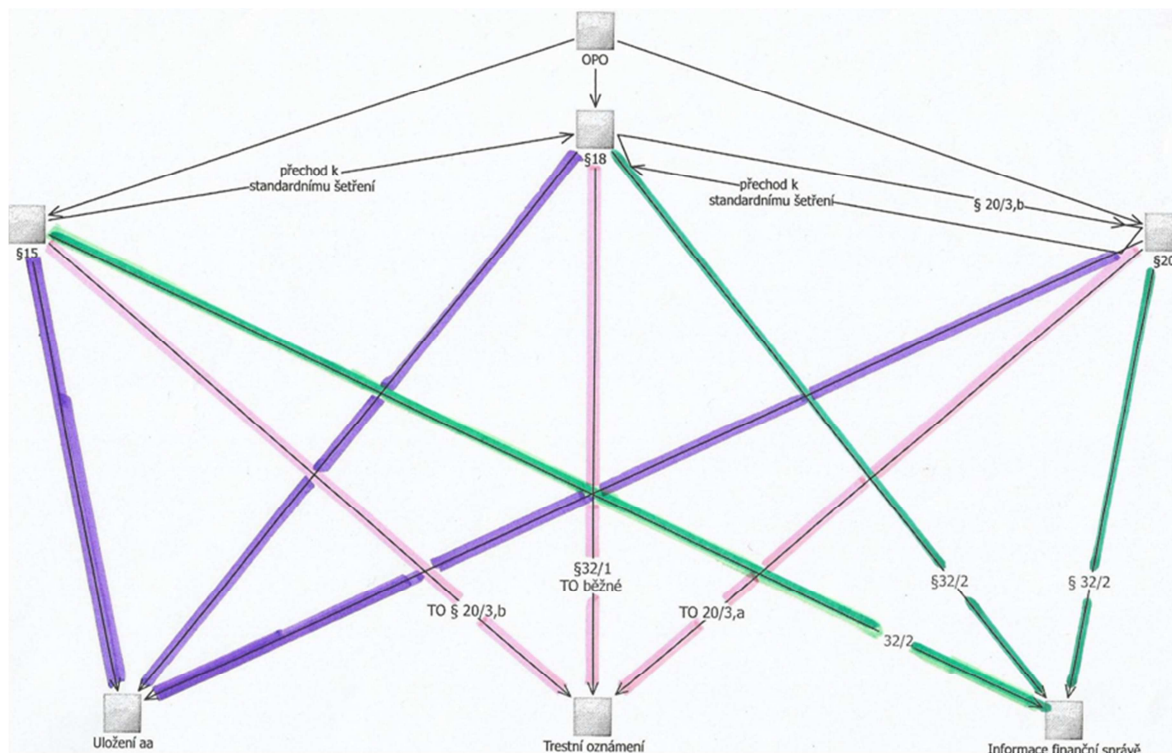
V případě rozhodnutí dle odst. 3 písm. b) běh času lhůty 72 hodin nastává vyhlášením provedeným povinné osobě nejčastěji telefonicky s tím, že je následně doručeno písemné rozhodnutí, ve kterém je vyznačen čas vyhlášení.

V rámci šetření OPO prováděného v „Režimu 24“, FAÚ úzce spolupracuje s povinnou osobou která oznámení podala, a tuto také před uplynutím zákonné lhůty vyrozumívá o provedených opatřeních. Nejčastějším výsledkem provedeného šetření je podání trestního oznámení, které je prostřednictvím aplikace Money Web, odesláno příslušnému pracovišti Police ČR, kterým je Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky. Tento postup vyplývá z dohody uzavřené mezi FAÚ a Policií ČR, podkapitola 7.2.

Podáním trestního oznámení povinnou osobu zavazuje k dalšímu odkladu splnění příkazu klienta, a to až na dobu třech kalendářních dnů ode dne podání trestního oznámení, pokud orgán činný v trestním řízení do konce této lhůty nerozhodne o odnětí nebo zajištění předmětu podezřelého obchodu. Do této lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, počítá se tedy od začátku dne následujícího po dni, v němž FAÚ podal trestního oznámení. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den. Orgány činné v trestním řízení v rámci této lhůty mohou provádět další úkony trestního řízení. Dále podkapitola 8.3.1.

V případě, že ve lhůtě 72 hodin po obdržení OPO od povinné osoby nastanou, či jsou šetřením FAÚ zjištěny nové skutečnosti, které sice odpovídají podezřelému obchodu (§ 6), ale zároveň dostatečně neprokazují podezření ze spáchání trestného činu, může být po proplynutí lhůty případně pokračováno v dalším šetření případu.

Obrázek č. 1. Vizualizace možností šetření dle § 15, § 18, § 20.

Vlastní zpracování autora.

8.1.4. Nakládání s výsledky šetření.

Výsledkem šetření prováděným FAÚ jsou přímá zjištění, která jsou dle své povahy v souladu s ustanovením § 32, nakládání s výsledky šetření, předávána Policii ČR, případně příslušnému Finančnímu úřadu nebo Generálnímu ředitelství cel, podkapitola 8.3. V rámci mezinárodní spolupráce pak může být v souladu s ustanovením § 33, mezinárodní spolupráce, příjemcem výstupu prováděného šetření i partnerská FIU.

V souvislosti se svou činností však FAÚ v souladu s ustanovením § 31, zpracování informací, shromažďuje údaje, které mohou být v souladu s ustanovením § 39 - výjimky z mlčenlivosti, na vyžádání poskytnuty taxativně vyjmenovaným subjektům. Jedná se zejména o následující subjekty:

- Policie ČR. V rámci dožádání mimo oblast dotazů souvisejících s podanými trestními oznámeními FAÚ, jsou FAÚ poskytovány informace ke konkrétním trestním řízením,

kteřá souvisejí s odhalováním trestné činnosti, související s legalizací výnosů nebo financováním terorismu. Poskytnutí informací k jiné trestné činnosti by pak bylo podmíněno využitím příslušného ustanovení trestního řádu, tedy § 2 odst. 2.

- Národnímu bezpečnostnímu úřadu, ministerstvu vnitra nebo zpravodajské službě jsou na vyžádání poskytovány informace a to v souvislosti s činností těchto subjektů, spočívající v oblasti provádění bezpečnostního řízení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

- Zpravodajské služby. Všechny zpravodajské služby jsou podle příslušných ustanovení zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, oprávněny v rámci své působnosti žádat od všech orgánů veřejné správy nezbytnou pomoc a informace uchovávané těmito orgány v souvislosti s plněním úkolů státní správy.

8.2. Způsoby šetření podezřelého obchodu.

Činnost v rámci šetření OPO je možno rozdělit do několika etap. Pro potřeby této práce je autor rozdělil na fázi seznámení s případem, fázi verifikace a sběru dat, fázi analýzy a syntézy, fázi vyhodnocení a publikace.

8.2.1. Fáze seznámení s případem.

Fáze seznámení s případem. Po přidělení OPO se příslušný zpracovatel seznámí s okolnostmi případu, posoudí relevanci vstupu, tedy zda a jakým způsobem jsou naplněny zákonné znaky podezřelého obchodu, dále zhodnotí úplnost identifikačních údajů oznámených subjektů a materiály, kterými je důvodnost oznámení podepřena (např. výpisy účtů). Podle okolností případu vyžádá doplnění či upřesnění vstupních údajů. Povinné osoby mají dle ustanovení § 22, kontaktní osoba, povinnost určit zpravidla konkrétního zaměstnance, který bude ve vztahu k FAÚ plnit oznamovací povinnost dle ustanovení § 18, oznámení podezřelého obchodu, a dále zajišťovat průběžný styk s FAÚ. U bankovních institucí zajišťují funkci kontaktních osob pracovníci zařazení na úsecích Compliance²⁶, zařazených v sektoru řízení rizik.

---

26. Compliance je vnitřní kontrola provádějící dohled nad dodržováním platných právních předpisů i interních právních norem.

Pracovníci úseku Compliance, mají při monitoringu transakcí, zaměřených na eliminaci rizik, přístup k veškerým relevantním interním dokumentům souvisejícím s vlastní klientelou, a dále k informacím bankovních poradců a pobočkových pracovníků. K provádění testování a vyhodnocování jednotlivých transakcí ve vztahu k zjištění znaků signalizujících rizikové faktory, mezi které patří mimo jiné i hledání typických znaků charakteristických pro podezřelý obchod, jsou využívány i sofistikované softwarové aplikace.

8.2.2. Fáze sběru dat a šetření.

Fáze sběru dat. V rámci této fáze jsou zejména prostřednictvím aplikace Money Web, dožadovány informace od dalších povinných osob. Jedná se zejména o informace ke klientům a souvisejícím materiálům (např. smlouvy, úvěry, kontokorenty apod.), informace k účtům (ustanovení majitelů, výpisy účtů) a materiálům souvisejícím s finančním tokem (obchodní smlouvy, faktury, notářské zápisy apod.).

- Policii ČR, je prostřednictvím aplikace Money Web, zasílán dotaz k zájmovým subjektům a to v rozsahu smlouvy uzavřené mezi FAÚ a Policií ČR podkapitola 7.2.

Policií je poskytnuta informace:

- a) o osobě, proti které bylo zahájeno trestní stíhání nebo jí bylo sděleno podezření, včetně údajů o věci, která byla odložena,**
- b) o osobě, které se týkají nebo týkaly záznamy o zahájení úkonů trestního řízení nebo,**
- c) o cizinci, který je nežádoucí osobou, kterému byl odepřen vstup do České republiky, který opakovaně úmyslně porušuje právní předpisy, nebo který maří výkon soudních nebo správních rozhodnutí.**

V rámci zpracovávání dotazu FAÚ, provádí pracovník specializovaného pracoviště policie nejen lustraci v příslušných databázích, ale odesílá i dotaz k zájmovým subjektům, vybraným útvarům PČR, kterými jsou Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu a Národní protidrogová centrála. I přes případnou negativní zpětnou vazbu je tento princip zadávání dotazů

přínosný v tom směru, že příslušníci těchto útvarů tak mají možnost v případě operativního rozpracování subjektu, který je předmětem dotazu, učinit ve vhodné době zpětný dotaz k tomuto subjektu FAÚ, který poskytne veškeré informace získané v rámci svého šetření, což může výrazným způsobem přispět k efektivnosti trestního řízení.

- Směrem k orgánům finanční správy jsou dožadovány informace zejména z daňového řízení (přiznání k DPH DPP), informace z provedených kontrol (protokoly, zápisy o výpovědi), smlouvy (kupní smlouvy nemovitostí), apod. Od orgánů celní správy jsou to potom informace k celním řízením (protokoly, faktury), k hraničním převozům (celní průvodky, záznamy o pohybu zboží), apod.

- Dále jsou dotazy často směřovány k obecným soudům (rozsudky, kopie smluv), České advokátní komoře (prostřednictvím ČAK jsou zjišťovány informace od jednotlivých AK či advokátů), exekučním kancelářím, České správě sociálního zabezpečení (důchody a dávky), apod.

Informace a materiály obdržené z těchto dožádání je možno považovat za hodnověrné, důležité a v rámci stanovených oprávnění FAÚ i úplné. O tyto materiály jsou většinou opřeny závěry učiněné v rámci prováděných šetření a jsou předávány jako přílohy příslušných výstupů.

Sběr dat je dále uskutečňován vytěžováním neveřejných zdrojů, otevřených zdrojů a placených aplikací. Mezi neveřejné zdroje patří systém evidence obyvatel vedený ministerstvem vnitra, a systém ADIS provozovaný ministerstvem financí. Takto získané informace jsou hodnověrné a z pohledu šetření méně významné.

Mezi nejčastěji využívané tuzemské otevřené zdroje patří aplikace ARES, Obchodní rejstřík a ČÚZ a Katastr nemovitostí. Mezi zdroje s placeným přístupem pak patří zejména projekt poskytování ekonomických informací MagnusWeb²⁷, BIZguard²⁸ či Cribis²⁹. Informace z uvedených neveřejných zdrojů je možno hodnotit jako pravděpodobné s ohledem na to, že jsou často v čase zastaralé. Z tohoto důvodu musí být legitimita zjištěných informací verifikovány i z jiného zdroje.

---

27. Komplexní informace o firmách v ČR a SR. Dostupné na adrese <http://www.bisnode.cz/produkt/magnusweb/>.

28. BIZguard je aplikace pro vizualizaci a grafickou analýzu vztahů a vazeb. Dostupné na adrese <http://archiv.bisnode.cz/cz/bizguard>.

29. Cribis (CRIF Business Information Services) informace o firmách v ČR. Dostupné na adrese http://www.cribis.cz/basic/about_us.asp

Většina zaměstnanců FAÚ má omezený přístup k informacím pocházejícím z internetu. Tato skutečnost výrazně zpomaluje některá vyhledávání, která je potom nutno činit prostřednictvím druhých osob. Omezenost přístupu spočívá ve skutečnosti, že přístupovou bránou pro internetové spojení je ministerstvo financí, které nastavilo určité restriktce, mající podobu filtru definovaných slov a filtru omezujícím přístup na některé stránky. Díky tomu není možno vytěžovat celé spektrum informačních a zpravodajských serverů a není možno ani vytěžovat sociální sítě. Dále nemá většina pracovníků přístup do neveřejné (placené) části katastru nemovitostí ČÚZK. V této oblasti opět spatřuji velkou rezervu, kterou by bylo možno snadno zhojit změnou nastavení úrovně internetového zabezpečení a tím plnému zpřístupnění internetových stránek všem zaměstnancům, dále sdílením přístupových hesel či navýšením počtu licencí příslušných aplikací.

8.2.3 Fáze analýzy a syntézy.

Nejdůležitější metodou využívanou v rámci prováděného šetření OPO, je metoda analýzy a syntézy. Analýzu, v pojetí šetření prováděném FAÚ, lze charakterizovat jako komplexní proces nalézání významů a souvislostí z dostupných materiálů a informací, tedy dat, získaných, dožádaných či vytěžených, syntézu potom jako sjednocení těchto významů a souvislostí do kvalitativně nového celku, který umožňuje poznání předmětného děje.

Po prvotním vyhodnocení všech shromážděných dat lze stanovit další směřování vlastního šetření. U šetření, kdy je z povahy a okolností samotného skutkového děje zřejmé, že se jedná o jednodušší případ (přesměrování finančního toku z exekvovaného účtu právnické osoby, na dětské konto neteře jejího majitele), je možno se soustředit pouze na shromáždění příslušného „důkazního materiálu“, a interpretaci zjištěných závěrů. K úspěšnému objasnění případů složitějších (mezinárodní finanční tok zahrnující účty právnických i fyzických osob prováděný na podkladě úvěrových smluv), je potom nezbytné provádět další činnosti v rámci stanovení verzí. Počáteční verze jsou vytyčovány na podkladě aktuálního stavu poznání dosud zjištěných faktů a na základě zobecněných zkušeností vycházejících z praxe FAÚ (modus operandi jednotlivých případů a využití vlastního „know-how“ šetření). Postupným souběžným prověřováním a vylučováním jednotlivých počátečních či dílčích verzí, pak zůstává verze jediná, která by měla být

odrazem objektivní pravdy. V této fázi by výsledky provedeného šetření měly vést k zodpovězení základních kriminalistických otázek, modifikovaných na činnost FAÚ, tedy vysvětlení toho,

- **Kdo** to dělá (fyzické osoby, právnické osoby, organizace apod.).
- **Co** se děje, co se stalo (aktivity).
- **Kdy** došlo k předmětnému jednání či zkoumanému jevu.
- **Kde** (místo skutku v tuzemsku, zahraničí, v bance, spořitelním družstvu apod.).
- **Jak** (metody, způsoby provedení).
- **Proč** (cíl - finanční zájem, úplatek, legalizace výnosů apod.).
- **Čím** (prostřednictvím finančního toku, obchodování s cennými papíry, směnkou apod.)

V okamžiku, kdy je na základě provedeného šetření možno učinit závěr, že se v šetřené věci jedná o podezření z páčání trestné činnosti, či jde o informace důležité pro výkon činnosti orgánů finanční správy, nadchází další etapa činnosti, kterou je interpretace výsledků šetření, shrnutá do příslušného druhu informačního výstupu. Jedná se o myšlenkově náročnou činnost opřenou o výsledky analýzy a syntézy, kdy jsou zjištěné vzájemně se doplňující skutečnosti skládány do mozaiky tvořící co nepřesnější obraz šetřené věci. Výsledkem je potom odborný a profesionálně zpracovaný výstup, který svému adresátu umožní snadnou počáteční orientaci ve věci a poskytne podklady pro jeho další rozhodování. (Němec 2004, s. 25-54, Straus a kol., 2006, s. 18-23, vlastní zpracování)

8.3 Poskytování výstupů zjištěných při šetření podezřelého obchodu.

8.3.1. Trestní oznámení.

Pokud jsou v rámci šetření prováděných FAÚ zjištěny okolnosti nasvědčující tomu, že došlo ke spáchání trestného činu, je v souladu s ustanovením § 32 odst. 1, podáno trestní oznámení. Míra podezřelosti zjištěných okolností je v případě podání trestního oznámení vždy taková, aby byla nejméně podnětem pro zahájení šetření policejní orgánu ve smyslu ustanovení § 158 trestního řádu.

V trestním oznámení jsou soustředěna veškerá relevantní zjištění, která byla v rámci prováděných šetření shromážděna. Obsahem trestního oznámení tak jsou identifikační údaje všech oznámených subjektů a jejich dalších vazeb, popis skutkového děje a jeho právní kvalifikace. Trestní oznámení dále obsahuje řadu dalších materiálů, kterými jsou popisovaná zjištění dokládána. Jedná se o kopie různých listin a dokumentů, které sice nemají procesní hodnotu důkazního materiálu, pro policejní orgán však mají hodnotu taktickou s tím, že mu poskytují vodítko k tomu, kde si případně důkazní materiály může opatřit. Součástí trestních oznámení bývají i informace zahraničních FIU. Tyto informace mohou být poskytnuty orgánům činným v trestním řízení pouze se souhlasem příslušné FIU a pouze pro využití v operativní rovině. V tomto případě tak policejní orgán může po vyhodnocení povahy a využitelnosti takovýchto informací o ně zažádat cestou právní pomoci.

Jak je již uvedeno v podkapitole 7.2., trestní oznámení jsou předávána na podkladě dohody uzavřené mezi Policií ČR a FAÚ a to specializovanému pracovišti, zřízenému při Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR.

Trestní oznámení jsou podávána specializovanému pracovišti ve „dvou režimech“.

V standardním režimu se jedná o trestní oznámení, kde není předpoklad nebezpečí z prodlení. Specializovaným pracovištěm je oznámení vyhodnoceno a dle věcné a místní příslušnosti je postoupeno příslušnému útvaru P ČR.

Trestní oznámení, ve kterém došlo k uplatnění dočasného zajišťovacího opatření dle ustanovení § 20 zákon č. 253/2008 Sb., nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení, je specializovaným pracovištěm přednostně vyhodnoceno a postoupeno příslušnému útvaru P ČR. Takováto trestní oznámení jsou zpracovávána FAÚ zejména v „Režimu 24“ a jejich podání je signalizováno specializovanému pracovišti tzv. Alertem v rámci systému Money Web, a to zejména vzhledem k běhu času v rámci zákonných lhůt. V těchto případech jsou policejním orgánem zahajovány úkony trestního řízení, v rámci kterých jsou prováděna zajišťovací opatření tak, jak uvedeno v oddílu čtvrtém hlavy IV. trestního řádu, tedy vydání a odnětí věci, zajištění peněžních prostředků na účtu, zaknihovaných cenných papírů, nemovitosti a jiné majetkové hodnoty.

Trestní oznámení podaná FAÚ bývají informačně velice obsáhlá a vyvozované závěry ve svých souvislostech kompilované. Pro maximální zpřehlednění a usnadnění činnosti policejního orgánu ve fázi seznamování se spisovým materiálem, jsou popisované vazby, transakce a finanční toky, vizualizovány prostřednictvím příslušných analytických nástrojů. Vzhledem k nesporné kvalitě obsahového zpracování trestních oznámení, lze považovat FAÚ za kvalifikovaného oznamovatele. Zjištěné problémy související s vyhodnocováním trestních oznámení policejními orgány, jsou s návrhy na zlepšení obsahem podkapitoly 9.8.2. modelové trestní oznámení je potom také obsahem přílohy číslo 3.

8.3.2. Oznámení poskytnutá finančním nebo celním orgánům.

V případě, že byly v rámci šetření FAÚ zjištěny skutečnosti, mající význam pro činnosti finančních nebo celních orgánů, poskytne FAÚ příslušnému orgánu v souladu s ustanovením § 32 odst. 2, informaci. Nejedná se o obligatorně stanovenou povinnost, neboť v některých případech by poskytnutím takovéto informace mohlo dojít k narušení či zmaření šetření prováděného orgány činnými v trestním řízení, činěných na podkladě již podaného trestního oznámení FAÚ.

Adresátem převážné většiny takto poskytovaných informací jsou orgány daňové správy. Poskytnuté informace se především týkají činnosti právnických osob, osob podnikajících dle živnostenského zákona, či jiných daňových subjektů. Informace jsou předávány

prostřednictvím aplikace Money Web příslušným finančním úřadům vyjmenovaným v § 8 zákon č. 456/2011 Sb., o finanční správě České republiky. Tyto finanční úřady potom po provedení vyhodnocení, informaci obvykle postoupí příslušnému územnímu pracovišti k přijetí dalších opatření.

Obsahem některých informací, jsou analyticky zpracované mezinárodní finanční toky prováděné v řetězcích právnických osob, které signalizují tzv. karuselové obchody (virtuální obchodování s komoditami či hodnotným, lehce transportovatelným zbožím). Účelem takovýchto obchodů je jednak čerpání odpočtů DPH a jednak jeho neodvedení, které je realizováno ad hoc zřízenými společnostmi. V těchto případech jsou informace podávány v zvláštním režimu specializovanému pracovišti příslušného finančního úřadu, které provede daňovou kontrolu. Pokud byly skutečnosti, uvedené v poskytnuté informaci finančním úřadem, vyhodnoceny jako důvodné, je finančním úřadem podáno OPO, v rámci kterého jsou uvedeny všechny zjištěné podstatné okolnosti a vyčíslen daňový nedoplatek příslušných, v OPO oznámených subjektů. V tomto případě následuje další šetření FAÚ, kdy v případě zjištění finančních prostředků na účtech oznámených subjektů je přistoupeno k uplatnění § 20 odst. 3, písm. b), tedy příslušné povinné osobě je vyhlášena povinnost odkladu splnění příkazu klienta na dobu 72 hodin. V rámci zpětné vazby podané příslušnému finančnímu úřadu, je potom tímto vydán v dikci ustanovení § 167 zákon číslo 280/2009 Sb., daňový řád, příslušný zajišťovací příkaz.

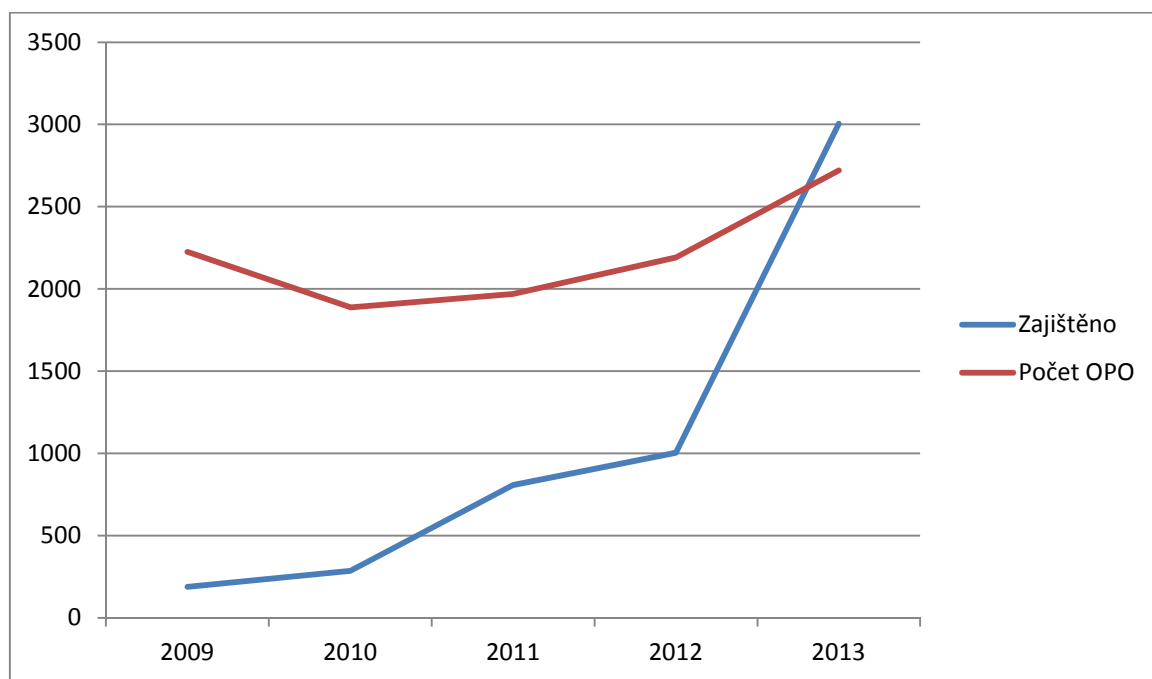
Tento způsob je velice efektivní a je jím možno zajišťovat pro státní pokladnu finanční prostředky daňového charakteru, jejichž výběr by byl jinak značně obtížný, či jeho vymahatelnost nedobytná. Výsledky tohoto druhu spolupráce s finančními úřady mají i svou měřitelnou podobu. V roce 2012 činil objem takto zajištěných a do státního rozpočtu vrácených finančních prostředků, částku 469 mil. CZK a v roce 2013 již částku 568 mil. CZK. Podíl zajištěných finančních prostředků pro finanční správu na celkovém množství finančních prostředků zajištěných FAÚ je obsahem grafu č. 3. I přes uvedené klady lze v postupu při uplatnění § 20 odst. 3 písm. b), shledávat určité problémy, které jsou identifikovány a s návrhem na řešení popsány v podkapitole 9.8.2.

9. Vyhodnocení činnosti FAÚ

V této kapitole se zaměřuji na analýzu a výklad statistických výstupů činnosti FAÚ, zahrnujících v některých případech období roku 2009 až 2013. Podklady byly získány dílem z příslušných výročních zpráv FAÚ, které byly v čase zveřejněny Ministerstvem financí ČR a jsou dostupné na jeho internetových stránkách, dílem z neveřejných statistických údajů, vedených Ministerstvem financí ČR. Ke správnému pochopení statistických výstupů je nutná znalost všech aspektů činnosti FAÚ, počínaje právní úpravou a technikou administrativy konče. Pochopení významu dat, jejich komparace a správné zařazení v rámci širších souvislostí, potom umožňuje jejich správnou interpretaci.

9.1. Podíl zajištěných finančních prostředků na počet obdržených OPO.

Graf č. 1. Podíl zajištěných finančních prostředků na počet obdržených OPO.

Tabulka č. 2. Počet přijatých OPO a výše zajištěných finančních prostředků

Období	2009	2010	2011	2012	2013
Počet OPO	2224	1887	1970	2191	2721
Zajištěno v mil.	190	287	808	1005	3004

Zpracoval autor na podkladě dat Ministerstva financí ČR.

Z uvedeného grafu zachycujícího vývoj za období let 2009 - 2013, je patrný strmý nárůst zajištěných finančních prostředků a to zejména v roce 2013, kdy jejich výše dosáhla takřka 3,004 mld. CZK, což oproti částce 190 mil. CZK, zajištěné v roce 2009, činí vyjádřením bazického indexu nárůst téměř 1581%. Naproti tomu počet přijatých OPO, při průměrném ročním nápadu 2198 případů, i přes pokles v letech 2010 až 2012, oproti roku 2009, vykazuje v roce 2013 mírný nárůst, který vyjádřením bazického indexu činí 122%. Z uvedeného grafu č. 1 je tedy zřejmé, že počet obdržených OPO nemá v tomto případě přímý vliv na výši zajištěných finančních prostředků. Tento pozitivní trend v nárůstu počtu zajištěných finančních prostředků lze přičíst i zkvalitňování činnosti povinných osob při detekci podezřelých obchodů, užší spolupráci mezi FAÚ a orgány finanční správy, jakož i zvýšením samotné kvality a efektivnosti činnosti FAÚ. Pro úplnost je nutno doplnit, že na výši zajištěných finančních prostředků má vliv i struktura, postavení či druh podnikatelské činnosti prošetřovaných subjektů zapojených do páchaní trestné činnosti, jak se projevilo např. v roce 2013 v rámci případu Metropolitního spořitelního družstva³⁰.

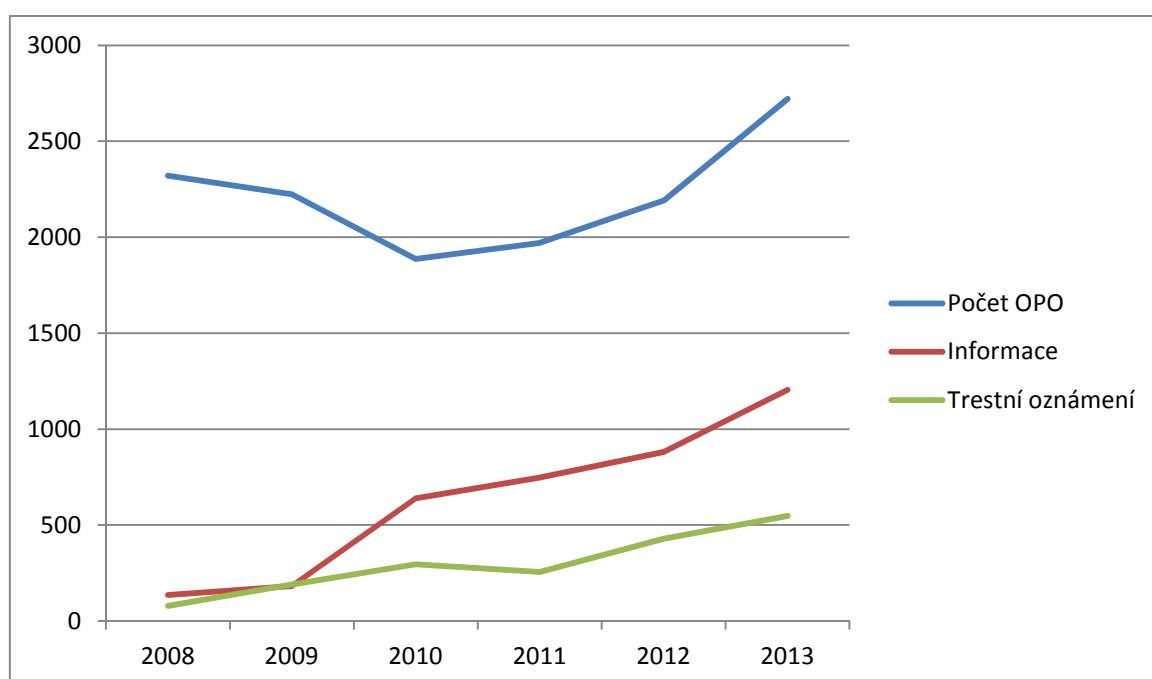
---

30. Informace ČNB o odejmutí povolení Metropolitnímu spořitelnímu družstvu podnikat jako družstevní záložna, z důvodu závažných nedostatků a ohrožení vkladu svých klientů.
https://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/tiskove_zpravy_cnb/2013/20131218_msd.html.

9.2. Podíl jednotlivých informačních výstupů na počet obdržených OPO.

Pokles počtu OPO v roce 2010 a 2011, byl odrazem zefektivňováním činnosti povinných osob při detekci podezřelých obchodů a zkvalitňováním výstupů směrem k FAÚ. O zlepšené úrovni a vyšší obsahové „výtežnosti“ OPO pak svědčí nárůst počtu informací poskytnutých FAÚ orgánům finanční a celní správy, jakož i nárůst počtu podaných trestních oznámení v roce 2010 a 2011, oproti předcházejícím letům, což je zřejmé z uvedené tabulky č 3.

Graf č. 2. Podíl jednotlivých informačních výstupů na počet obdržených OPO.

Tabulka č. 3. Počet přijatých OPO, počet poskytnutých informací a trestních oznámení.

Období	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OPO	2320	2224	1887	1970	2191	2721
Informace	135	182	639	747	881	1204
Trestní oznámení	78	191	296	256	429	547

Zpracoval autor na podkladě dat Ministerstva Financí ČR.

Výrazný nárůst počtu OPO v roce 2013, je potom zapříčiněn jednak aktivizací zločineckých struktur při páchání trestné činnosti v oblasti karuselových obchodů³¹, internetových podvodů, phishingu³², či zneužívání identity při zakládání účtů – dále podkapitola 9.4., ale i prováděnou kontrolní činností FAÚ zaměřenou na dodržování zákona č. 253/2008 Sb.

Za zvyšováním počtu informací poskytnutých FAÚ orgánům finanční a celní správy a počtem podaných trestních oznámení je nejen výše uvedené zkvalitňování výstupů ze strany povinných osob, ale i personální politika a navyšování stavů FAÚ, které představovalo v období roku 2009 až 2013, průměrný meziroční přírůstek dvou pracovníků. Jako další pozitivum personálních změn je možno vnímat postupnou změnu struktury jak odborného vzdělání, tak i profilu absolvované praxe zaměstnanců FAÚ, což přispívá k vysoké kvalitě zejména u podávaných trestních oznámení, která jsou zpracovávána na vysoké odborné i právní úrovni tak, aby poskytla orgánům činným v trestním řízení jasný a komplexní obraz o oznamované věci. Nárůst počtu detekovaných mezinárodních karuselových obchodů, potom taktéž výrazným způsobem ovlivnil jednak počet informací podávaných FAÚ zejména orgánům daňové správy, neboť vzhledem k velkému množství zainteresovaných subjektů na těchto obchodech, dochází jednak k vypravení i několika informací k místně příslušnému finančnímu úřadu, jednak i nárůst počtu zahraničních dožádání – graf č. 5.

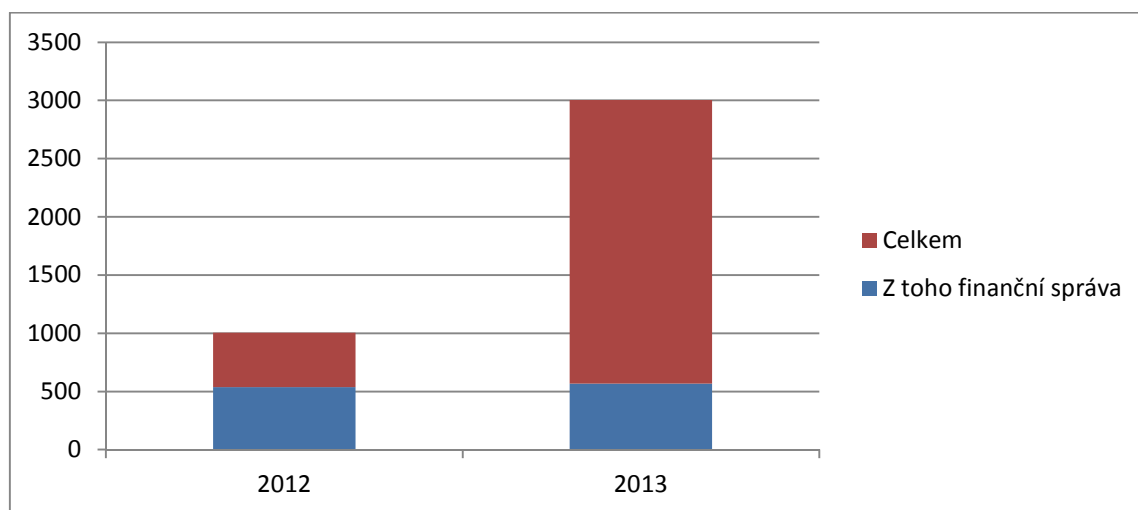
31. Poznámka autora. Principem karuselových obchodů je vytvoření řetězce obchodních společností, kdy předem určená společnost, registrovaná často na tzv. bílého koně, nezaplatí daň z přidané hodnoty. Jedná se často o virtuální obchody s neexistující či silně nadhodnocenou komoditou či zbožím. Tyto obchody mají většinou mezinárodní charakter.

32. Poznámka autora. Phishing je podvodná technika používaná v rámci internetové komunikace, mající za cíl získávání citlivých údajů, jakými jsou přístupové údaje k účtům, kreditním kartám apod. Typickým příkladem je lákání uživatele na falešné stránky bank či k otevření emailové pošty obsahující škodlivý program.

9.3. Zajištěné finanční prostředky v letech 2012 a 2013.

Jak je již zmíněno v podkapitole 8.3.2., je spolupráce s orgány finanční správy při zajišťování finančních prostředků pocházejících z hospodářské trestné činnosti daňového charakteru velice efektivní a takto zajištěné finanční prostředky jsou příjmem státní pokladny. Forma této spolupráce se plně ustálila až v roce 2012, proto z předchozích období nejsou k dispozici relevantní údaje.

Graf č. 3. Podíl zajištěných finančních prostředků pro finanční správu.

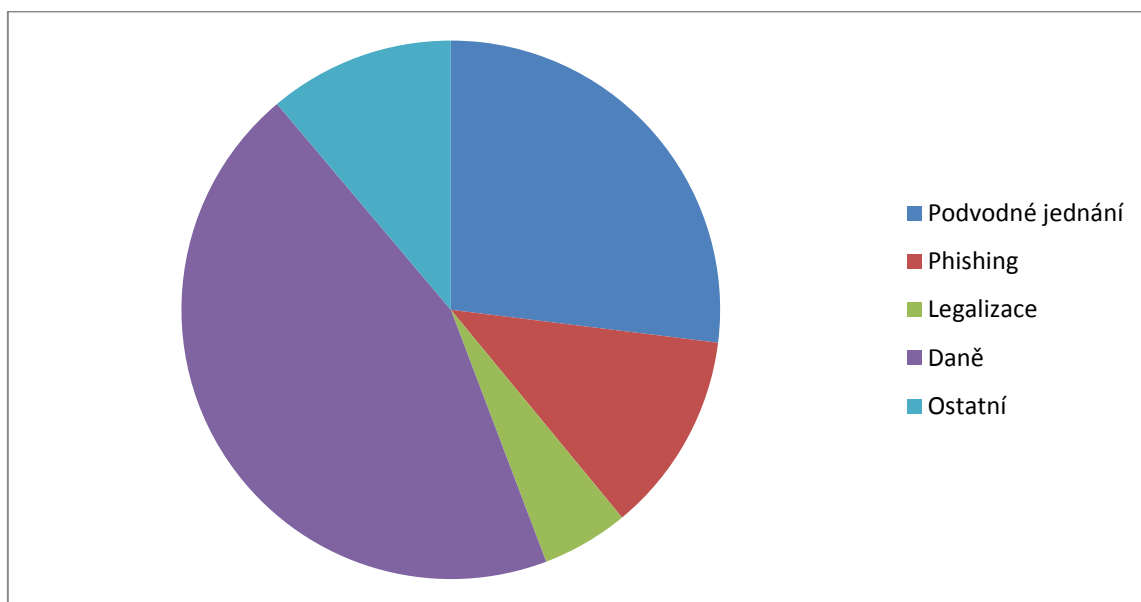
Tabulka č. 4. Výše zajištěných finančních prostředků v roce 2012 a 2013

Rok	2012	2013
Celkem zajištěno v mil.	1105	3004
Z toho pro finanční správu	469	568

Zpracoval autor na podkladě dat Ministerstva Financí ČR.

9.4. Struktura trestných činů v rámci zajištěných finančních prostředků v roce 2013.

Graf. č. 4. Struktura trestných činů v rámci zajištěných finančních prostředků 2013.

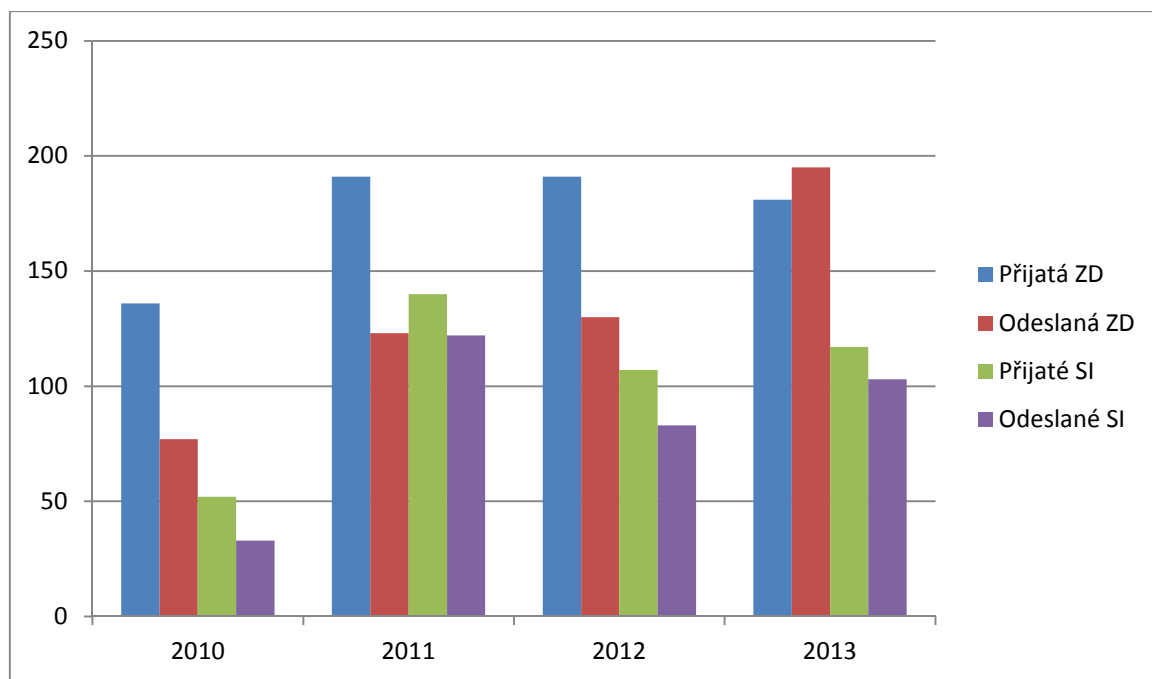
Zpracoval autor dle interních dat vedených Ministerstvem financí ČR.

V roce 2013, provedl FAÚ zajištění finančních prostředků ve více než 550 případech. Z uvedeného grafického znázornění je zřejmé, že drtivá většina všech finančních prostředků byla zajištěna v souvislosti s pácháním hospodářské trestné činnosti daňové povahy a dále v souvislosti s majetkovou trestnou činností. Tento profil trestné činnosti zhruba odpovídá i obsahu všech případů, tak jak jsou FAÚ prošetřovány.

Typická trestná činnost organizovaného zločinu zahrnující oblast násilí, drog, prodeje zbraní, obchodování s lidmi či padělání, má z pohledu FAÚ latentní podobu, neboť ji až na výjimky není možno spojit s materiály či informacemi, které je možno dle zákon č. 253/2008 Sb. získat. Naopak trestná činnost spojená s daty, která je možno dle zákona dožádat a dále analyzovat a komparovat, bývá velmi přesně detekována, což umožňuje směřovat šetření tak, aby mohlo dojít k zajištění výnosu z trestné činnosti, či bylo získáno co největší množství informací pro potřeby orgánů činných v trestním řízení.

9.5. Mezinárodní spolupráce.

Graf č. 5. Znárodnění počtu dožadání a spontánních informací v rámci mezinárodní spolupráce.

Tabulka č. 5. Mezinárodní spolupráce v datech.

Období	2010	2011	2012	2013
Přijatá ZD	136	191	191	181
Odeslaná ZD	77	123	130	195
Přijaté SI	52	140	107	117
Odeslané SI	33	122	83	103

Zpracoval autor na podkladě dat Ministerstva Financí ČR.

Jak již autor zmínil, nárůst počtu zahraničních dožadání v roce 2013 lze přičíst částečně i na vrub mezinárodnímu prvku provázejícímu daňovou trestnou činností v oblasti karuselových obchodů. Počet odeslaných zahraničních dožadání a počet přijatých zahraničních dožadání, má obecně nízkou vypovídací hodnotu, neboť např. v rámci šetření zahraničního dožadání může být identifikován s dožadáním nesouvisející zájmový subjekt, který je potom v rámci poskytnuté odpovědi dotázán. V rámci vzájemné komunikace pak

dochází k setření kontur odlišujících přijaté dožádání od odeslaného dožádání. Naopak o proaktivním přístupu příslušné FIU vypovídá počet jí odeslaných spontánních informací. Dílčí doporučení autora ke zlepšení mezinárodní spolupráce je obsahem podkapitoly 9.8.2.

Pro dokreslení problematiky zahraniční spolupráce s jednotlivými FIU, autor do následující tabulky č. 6, zpracoval dle dosažitelných dat počet doručených spontánních informací ze zahraničí dle příslušné jednotky FIU za období roku 2011 až 2013.

Tabulka č. 6. Počet doručených spontánních informací dle příslušné FIU.

Jednotka	2011	2012	2013
FIU Slovensko	129	82	94
FIU Gibraltar	1		1
FIU Luxembourg	3		
FIU Germany	1		
FIU Cyprus	3		
FIU Poland	1	8	2
FIU Switzerland	1		
FIU Jersey	1	1	
FIU Lichtenstein		2	2
FIU Hungary		9	6
FIU Norway		1	
FIU BVI		1	
FIU Croatia		1	
FIU Isle of Man		1	1
FIU Guernsey		1	1
FIU Belgium			1
FIU UK			3
FIU Malta			
FIU Malta			2
FIU Seychelles			1
FIU France			1
FIU Montenegro			1
FIU South Africa			1
Celkem	140	107	117

Zpracoval autor na podkladě interních dat Ministerstva Financí ČR.

Z tabulky č. 6 je patrné, že nejvíce spontánních informací je zasíláno od FIU Slovensko. Zejména české subjekty využívá jazykové příbuznosti a blízkosti právních úprav obou států k zakládání obchodních společností na Slovensku. Časté je také využívání slovenského bankovního sektoru pro vedení účtů pro české subjekty, zejména právnické

osoby. Tyto spontánní informace obsahují zejména informace o potenciálně rizikových právnických osobách, kterých by mohlo být využíváno při páchání trestné činnosti, a to zejména hospodářské trestné činnosti daňového charakteru ke škodě českého státu či o finančních transakcích které by mohly mít souvislost s legalizací výnosů z trestné činnosti páchané na území České republiky. Výčet takto přijímaných informací je samozřejmě podstatně širší, lze ho však zobecnit tak, že se vesměs jedná o informace AML významu k činnosti tuzemských subjektů na území Slovenské republiky.

V tabulce č. 7, autor dle dostupných dat, tedy dle počtu odeslaných a přijatých dožádání, zpracoval přehled jednotek FIU se kterými má FAÚ nejčastější pracovní kontakt. Vzhledem k množství dat, autor do výběrového souboru za období roku 2011 až 2013, zařadil pouze ty FIU jednotky, u kterých evidované kontakty v rámci korespondence v aplikace Edmond Secure Web, přesáhly v některém roce alespoň počet pěti dožádání.

Tabulka č. 7. Mezinárodní spolupráce dle vybraného ukazatele.

Jednotka	2011	2012	2013
FIU Slovakia	51	98	73
FIU Poland	10	29	30
FIU Latvia	10	5	7
FIU Russia	9	18	14
FIU Luxembourg	17	12	12
FIU Cyprus	8		5
FIU Ukraine	6	5	5
FIU Hungary		8	18
FIU Switzerland		11	13
FIU Germany		5	14
FIU Lichtenstein			8
FIU Austria			10
FIU Moldova			5
FIU Malta			8
FIU Seychelles			7

Zpracoval autor na podkladě interních dat Ministerstva Financí ČR.

Z uvedené tabulky je zřejmé, že nejčastější mezinárodní spolupráce v roce 2011 až 2013, probíhala s jednotkou FIU Slovensko s počtem 222 dožádání a jednotkou FIU Polsko s počtem 69 dožádání. Další výsledky svědčí o tom, že mezinárodní spolupráce s dalšími sousedními zeměmi je na velice nízké úrovni a to v případě FIU Německo s počtem 19 dožádání a FIU Rakousko s počtem 10 dožádání.

K zlepšení spolupráce s FIU jednotkami sousedních států by mohlo dojít formou zahraničních stáží tak, jak je uvedeno v doporučení v podkapitole 9.8.2.

Rozsah zahraniční spolupráce je ovlivněn i politickými a hospodářskými změnami, na které reagují zločinecké struktury tak, že vyhledávají nová a bezpečnější teritoria k legalizaci či ukládání výnosů z trestné činnosti. Po „kyperských událostech“ z roku 2013 a zvýšení otevřenosti švýcarských bank, lze očekávat nárůst spolupráce s FIU jednotkami zemí, do kterých se AML aktivity budou přesouvat.

9.6. Ekonomický přínos činnosti FAÚ v roce 2013.

Finanční analytický útvar pracoval v roce 2013 s finančním rozpočtem ve výši 25.500.000 CZK, zahrnujícím jak kapitolu mzdovou tak i kapitoly investiční a provozní. Počet zaměstnanců útvaru se v tomto roce pohyboval na průměrné rovní 38 pracovníků.

Jak je patrné z údajů zpracovaných v tabulce č. 4, v roce 2013 byla pracovníky FAÚ zajištěna celková částka ve výši 3,004 mld. CZK, z čehož potom částka ve výši 568 mil. CZK, byla zajištěna ve prospěch orgánů daňové správy. Částka ve výši 2,435 mld. CZK, tvořící diferenci mezi celkově zajištěnou částkou a částkou zajištěnou ve prospěch orgánů finanční správy, byla zajištěna v rámci zjištěné trestné činnosti a ve formě trestního oznámení předána orgánům činným v trestním řízení. Vzhledem k tomu, že se ve všech takových případech jedná o prokazatelnou trestnou činnost se zajištěnými finančními prostředky, které tvoří výnos z trestné činnosti, je na místě předpokládat, že orgány činnými v trestním řízení je dále postupováno v souladu s hlavou čtvrtou trestního řádu, tedy dojde k využití některého z předběžných zajišťovacích opatření. Vzhledem k tomu, že není možno predikovat výsledky přípravného řízení, či rozhodování soudů, otázkou zůstává, jak bude se zajištěnými finančními prostředky naloženo například z pohledu § 52 trestního zákoníku.

Z výše zajištěných finančních prostředků v roce 2013 ve vztahu k počtu pracovníků FAÚ vyplývá, že na jednoho pracovníka z celkově zajištěné částky připadá částka ve výši 79 mil. CZK, resp. z částky zajištěné ve prospěch finanční správy, částka ve výši takřka 15 mil. CZK. Například výsledek činnosti ÚOKFK SKPV za rok 2013 činil v oblasti

zajištěných majetkových hodnot 5,397 mld. CZK. Do této částky je pochopitelně zahrnuta i část finančních prostředků zajištěných FAÚ. Vzhledem k počtu pracovníků ÚOKFK, kterých je 350³³, jeví se výslednost činnosti FAÚ jako velmi vysoká.

9.7. Vyhodnocení.

V boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti je v České republice přistupováno se vším důrazem a vážností, které si tento fenomén přímo spojený s činností organizovaného zločinu, plně zaslouží. Nosná právní norma, tedy zákon č. 253/2008 Sb., je transpozicí příslušných směrnic EU a je plně v souladu s právem EU. Byla ratifikována řada mezinárodních smluv a dohod v oblasti potírání výnosů trestné činnosti, boje proti organizovanému zločinu a sním spojené průvodní trestné činnosti, jakož i v oblasti boje proti všem formám terorismu a jeho financování. Státní orgány, organizace, bezpečnostní sbory a zpravodajské služby, potom spolu v předmětné problematice vzájemně spolupracují tak, jak je jim umožněno zákonem a v souladu s plněním svých úkolů. Tuto spolupráci je možno hodnotit jako funkční a i přes detekované drobné problémy vycházejících z různých objektivních příčin, se autor při zpracovávání této diplomové práce nesetkal s problémy takového rázu, které by mohly zapříčinit disfunkci v některé z oblastí boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Dalším pozitivním zjištěním je přístup povinných osob tvořených vesměs soukromými subjekty, které až na výjimky nepodceňují rizika spojená s legalizací výnosů z trestné činnosti, která jsou natolik vysoká, že by mohla vážně poškodit jejich podnikatelské aktivity. I přes povinnosti dané zákonem, velmi aktivně přistupují ke zdokonalování vnitřních detekčních a kontrolních mechanismů, k zvyšování kvality výstupů a zlepšování spolupráce s FAÚ. Významnou a úspěšnou roli v potírání legalizace výnosů z trestné činnosti pak má jednoznačně Finanční analytický útvar. V rámci zpracovávání této diplomové práce byly v činnosti FAÚ zjištěny určité rezervy a nedostatky. Autor práce dílem v jejím textu a dílem v následující kapitole, doporučuje přijetí takových opatření, která by mohla vést k eliminaci či zlepšení zjištěných rezerv a nedostatků.

---

33. Poznámka autora. Uvedené statistické údaje o výši zajištěných finančních prostředků a počtech příslušníků ÚOKF, vycházejí z výroční zprávy útvaru za rok 2013, která je dostupná společně s dalšími předmětnými daty a informacemi PČR, na adrese <http://www.policie.cz/>.

9.8. Doporučení.

9.8.1. Doporučení systémová

Specifická oprávnění FAÚ, vycházející z mezinárodně uznávaných standardů FATF, mezinárodního i evropského práva, vyžadují, aby činnosti FAÚ a jím zpracovávané informace podléhaly zvláštnímu režimu. Zařazení FAÚ jako odboru 24, tedy jednoho z odborů ministerstva financí, je dlouhodobě vnímáno jako zařazení nevyhovující. Obavy z případného úkolování činnosti útvaru na politickou objednávku, či možnost zneužití výsledků jeho šetření v rámci politického boje, je čas od času předmětem intenzivního zájmu nejen zákonodárců a médií, ale i široké veřejnosti.

K posílení současného postavení FAÚ a zvýraznění jeho nezávislosti, by dle autora přispělo jeho nové zařazení, a to buď jako samostatného úřadu podřízeného pouze vládě ČR či jako samostatného úřadu zařazeného v rámci Ministerstva financí ČR. K zabezpečení personální stability vedení FAÚ a jeho ochranou před partikulárními politickými zájmy, by potom přispělo jmenování a odvolávání ředitele FAÚ, které by, dle případného zařazení útvaru, prováděla vláda ČR, či vláda ČR na návrh ministra Financí ČR. Za účelem zajištění kontroly nad činností FAÚ, by měl být poslaneckou sněmovnou zřízen kontrolní orgán, stejně tak, jako je tomu v rámci kontroly zpravodajských služeb. Tím by byl zaručen nezávislý kontrolní dohled zákonodárné moci, kterým by byla posílána důvěra veřejnosti ve vztahu k objektivitě, nestrannosti a neovlivnitelnosti fungování FAÚ.

Pracoviště FAÚ je již nyní technicky i objektově odděleno od ministerstva financí, a proto by navrhovaná opatření měla minimální finanční náročnost a jejich přijetí by předpokládalo pouze změnu v zákon č. 253/2008 Sb.

9.8.2. Doporučení obecná.

Rozhovorem s pracovníky FAÚ k problematice vzájemná mezinárodní spolupráce, podkapitola 6.2., byly zjištěny určité rezervy v oblasti odesílání spontánních informací a mezinárodní spolupráce. Spontánní informace jsou odesílány dotčené FIU jednotce v případech, kdy nebyl uskutečněn zahraniční dotaz, ve kterém by byl popsán skutkový děj a

identifikovány zájmové subjekty. Jedná se tedy zejména o případy, kdy byla informace o podezřelém obchodu po jejím prošetření uložena bez dalšího opatření pro další potřeby FAÚ, neboť nebylo zjištěno podezření ze spáchání trestného činu a nebyly zjištěny informace mající význam pro činnosti orgánů finanční, či celní správy. Modelovou situací je založení účtu u tuzemské banky cizím státním příslušníkem, kdy finanční transakce mají pouze průtokový charakter a nekončí u žádného tuzemského subjektu. V tomto případě je pak na subjektivním posouzení zpracovatele ve vztahu k případné relevantnosti a vypovídací hodnotě informace, zda tuto vyhodnotí jako zájmovou pro příslušnou FIU jednotku a informaci předá. Vzhledem k celkovému množství zpracovávaných OPO ve vztahu k počtu pracovníků FAÚ (tabulka č. 8) není vždy postupováno žádoucím způsobem a relevantní informace nejsou do zahraničí předávány v plné míře. V tomto případě tedy shledávám určitý prostor pro zlepšení v rámci předávání spontánních informací.

Další prostor pro zlepšení mezinárodní spolupráce shledávám v oblasti výměnných pobytů. Pracovníci FAÚ se zúčastňují zahraničních konferencí či školení které však nemají formu zahraničních stáží. Vzájemným výměnným pracovním pobytem jednotlivých pracovníků, by došlo ke získání detailních informací o práci partnerských jednotek a navázání neformálních pracovních vztahů. Žádoucí by byla takováto forma spolupráce u evropských, zejména však u sousedních FIU jednotek. Případná stáž by sice mohla narážet na určitá omezení vyplývající za zařazení jednotlivých jednotek či národní právní úpravy, ale z obdobných zkušeností, které má v oblasti obdobných stáží Policie ČR, by přínos takovéto spolupráce výrazně překonal případné problémy.

Z rozhovoru s pracovníky FAÚ k problematice trestních oznámení zahrnutých v podkapitole 8.3.2., vyplynulo, že ne vždy jsou podaná trestní oznámení policejními orgány dostatečně kvalifikovaně posouzena, § 59 odst. 1, trest. řádu, v celé své šíři a ve všech svých souvislostech a policejní orgán následně postupuje dle § 159a trest. řádu, tedy odložením nebo jiným vyřízením věci. Policejní orgán často provádí prověřování „pouze“ dle ustanovení § 158 odst. 1, trest. řádu, ač mnohdy jsou oznámené skutečnosti takového charakteru, že by mohlo dojít okamžitě k zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3, trest. řádu, což by umožnilo využití dalších procesních úkonů. Nejedná se jen o případy spadající dle věcné příslušnosti okresního soudu, § 16, leč i případy spadající do věcné

příslušnosti soudu krajského, § 17 trest. řádu. Ukázkovým příkladem takovéto praxe je nečinnost policejních orgánů v případě podaného trestního oznámení FAÚ k podezřelým okolnostem provázejícím odkup fotovoltaických elektráren společností ČEZ, a.s.

Není cílem této práce provádět hodnocení činnosti policejních orgánů či hledání příčin popisovaného jevu, proto bych v této souvislosti, pouze poukázal na možná řešení. Tedy, prostřednictvím specializovaného pracoviště zřízeného při Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR, zasílat FAÚ v rámci vyrozumění o provedených opatřeních dle ustanovení § 158 odst. 2 trest. řádu, a to zejména v případě postupu dle § 159a trest. řádu, odůvodnění takového postupu, což by mohlo vést k doplnění původního trestního oznámení o informace, které policejní orgán vzhledem k postupu dle § 158 odst. 1, nemohl získat. Nejedná se o suplování činnosti policejního orgánu, ale pouze o způsob, jak jej „posunout“ k zahájení úkonů trestního řízení.

Další možností „zvýšení tlaku na kvalitu prověřování“ je potom ve složitějších případech nebo případech, kdy je předmětem trestního oznámení politicky exponovaná osoba, § 4 odst. 5 zákon č. 253/2008 Sb., zasílat kopii trestního oznámení i příslušnému státnímu zastupitelství.

V podkapitole 8.3.2. je popsána metoda zajišťování finančních prostředků za uplatnění § 20 odst. 3, písm. b), zákon č. 253/2008 Sb., a následně potom § 167 zákon číslo 280/2009 Sb., která je i přes svou nespornou rychlost a účinnost, z mého pohledu na samé hraně zákona. Ustanovení § 20, odklad splnění příkazu klienta, je institutem využívaným v případě nebezpečí, že bezodkladným splněním příkazu klienta by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu z trestné činnosti nebo prostředků určených k financování terorismu. Zákon tedy v tomto případě jasně hovoří o výnosu z trestné činnosti. V případě shora uvedeného postupu však FAÚ podává orgánu finanční správy doložitelnými fakty odůvodněnou informaci o rizikovém subjektu, u kterého je možno předpokládat, že řádně či vůbec nebude plnit své daňové povinnosti. V případě, že je tato informace orgány finanční správy vyhodnocena tak, že je na místě důvodná obava, že daň, u které dosud neuplynul den splatnosti, nebo daň, která nebyla dosud stanovena, bude v době její vymahatelnosti nedobytná, anebo že v této době bude vybrání daně spojeno se značnými obtížemi, oznámí tuto skutečnost zpět FAÚ formou OPO. V tomto OPO je

mimo jiné i vyčíslena výše daně, u které dosud neuplynul den splatnosti či očekávaná výše daně, která nebyla dosud stanovena. FAÚ na základě dalšího šetření potom uplatní ustanovení § 20 odst. 3 písm. b). V tomto případě je tedy postupováno tak, jako by předpokládané neodvedení daně bylo trestným činem a zajištěné finanční prostředky pak byly jeho výnosem.

FAÚ může na podkladě určité míry pravděpodobnosti usuzovat, že v kontextu informací zjištěných v rámci jeho šetření, se v konkrétním případě jedná o konání směřující v budoucnu k spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle ustanovení § 240 trestního zákoníku. K dokonání tohoto trestného činu však dochází až po naplnění všech zákonných znaků jeho skutkové podstaty, tedy v okamžiku, když pachatel svým úmyslným jednáním docílí stavu, kdy mu daň či jiná povinná platba nebyla vyměřena v plné výši nebo nebyla vyměřena vůbec. Pokud pachatel činí tak, aby došlo k dokonání trestného činu, ale k vyměření nižší nebo žádné daňové povinnosti nedošlo, je jednání pachatele pouze ve stádiu pokusu. Tedy pokud je orgánem finanční správy vydáno rozhodnutí o daňové povinnosti na podkladě nesprávných skutečností, uvedených pachatelem, jedná se o dokonáný trestný čin. FAÚ tak na podkladě analýz finančního toku zájmového subjektu a dalších zjištěných indicií může pouze predikovat, že by se v konkrétním případě mohlo jednat o vytváření podmínek vedoucích ke spáchání trestného činu. Příslušné rozhodnutí - vydání zajišťovacího příkazu, by tedy po přijetí informace podané FAÚ, měl učinit orgán finanční správy, a to i na podkladě dalších skutečností, zjištěných v rámci vlastního šetření a za využití dalších institutů daných daňovým řádem. Domnívám se, že k uplatnění ustanovení § 20 odst. 3, písm. b), by mělo docházet pouze v případech, kdy je s vysokou mírou pravděpodobnosti možno ze zjištěných skutečností učinit závěr, že zajištěné finanční prostředky jsou výnosem z trestné činnosti, tedy v případě podání příslušného trestního oznámení. Podstatným přínosem k řešení této situace by bylo přijetí dlouho odkládané novely trestního zákoníku, kde u trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, by byla trestnou i jeho příprava. Takto by potom v případě, kdy si pachatel bude opatřovat podklady pro budoucí nesprávné vyměření daně, za předpokladu, že příprava směřuje k dokonání trestného činu se škodou velkého rozsahu, tedy zvláště závažného zločinu, tak jak uvedeno v § 14 trestního zákoníku, mohl FAÚ na podkladě analýz finančního toku zájmového subjektu a

dalších zjištěných indicií predikovat, že by se v konkrétním případě mohlo jednat o přípravu k spáchání trestného činu, čímž by byl postup dle ustanovení § 20 odst. 3, písm. b), zcela v duchu zákona. Souběžně s informací poskytnutou finanční správě by ale muselo být podáno FAÚ trestní oznámení.

V případě shora popsaného postupu se jedná o můj vlastní právní názor s tím, že v případě jeho oprávněnosti bych navrhoval zpracování příslušné metodiky, která by tuto oblast spolupráce mezi FAÚ a orgány finanční správy upravila na základě příslušných zákonů.

Při zpracovávání této diplomové práce byly identifikovány i další oblasti, ve kterých by bylo na podkladě dále navržených opatření možno zlepšit efektivitu činnosti FAÚ. Jedná se jednak o oblast informační, zahrnující především rozšíření možností při vytěžování evidencí vedených jinými státními orgány a oblast personální.

9.8.3. Doporučení obecná v oblasti informační.

Jak je uvedeno v podkapitole 7.2., FAÚ má prostřednictvím dálkového přístupu možnost vstupu do informačního systému evidence obyvatel vedeného ministerstvem vnitra, ovšem s omezenými možnostmi jeho vytěžování. Současná úroveň přístupových oprávnění tak neumožňuje pracovníkům FAÚ získávat důležité informace, využívané v rámci prováděných šetření. Omezení se zejména týkají možností vyhledávání, kdy neumožňují vyhledávání při zadání neúplných údajů, např. pouze dle příjmení osoby a roku jejího narození, vyhledávání osob na adrese, apod. (tyto možnosti má řada zahraničních FIU jednotek, např. IMPA Izrael, či FinCEN USA).

Nemožnost zjistit požadované informace tak často vede k zbytečným a rozsáhlým lustracím dalších osob s tím, že ani takto není možno zaručit kladný výsledek. Domnívám se, že úpravou této aplikace, resp. jejím rozšířením o vyhledávací filtry, by jednak zefektivnilo činnost vytěžujících pracovníků a zároveň snížilo zatížení celého systému.

Vzhledem k tomu, že se v případě dožadovaných informací stále jedná jen o základní data k údajům o státních občanech ČR a cizincích, kterým byl v tuzemsku udělen azyl, mám za to, že navrhovaného zlepšení by bylo možno dosáhnout pouze technickými

úpravami systému a to na základě dohody mezi ministerstvem vnitra a ministerstvem financí.

Dalším prvkem, který by mohl podstatně zvýšit efektivitu prováděných šetření, by bylo umožnění dálkového přístupu do Centrálního registru vozidel vedeného ministerstvem dopravy. V rámci vytěžování tohoto systému by bylo postačující nastavení takových filtrů, které by umožňovaly vyhledávání majitele a poskytnutí informace k značce, typu, barvě a stáří motorového vozidla dle registrační značky, vyhledávání motorových vozidel na základě rodného čísla nebo IČ majitele nebo provozovatele a poskytnutí identifikačních údajů k předchozím majitelům motorového vozidla. Opět se domnívám, že z technického hlediska by šlo pouze o rozšíření okruhu uživatelů s příslušnou úpravou přístupových filtrů a o uzavření příslušné dohody mezi ministerstvem dopravy a ministerstvem financí. Výsledným efektem by bylo zefektivnění činnosti FAÚ a to zejména při šetření případů legalizace výnosů, navazující na zdrojovou trestnou činnost hospodářské a majetkové povahy.

Posledním doporučením v této oblasti je potom rozšíření informačních výstupů, které jsou realizovány na podkladě Dohody mezi Policií České republiky a Finančním analytickým útvarům Ministerstva financí České republiky o poskytování informací a některých dalších součinnostech ze dne 28. května 2013, podkapitola 7.2. a 8.2.2. Častý nápad případů, zejména v „Režimu 24“, kdy se jedná o důvodné podezření ze zneužití osobní identity, využití padělaných, či pozměněných dokladů, s sebou nese prakticky neřešitelný problém a to v rámci možnosti provedení komparace zkoumaných dokladů s doklady relevantními, a tím i správného zaměření dalšího směru šetření.

Navrhovaným opatřením je rozšíření předmětné dohody, které by umožnilo získávat informace z evidencí vedených, či využívaných P ČR. Jednalo by se zejména o poskytování relevantních informací k občanským průkazům, řidičským průkazům, cestovním pasům (data a místa vydání, čísla dokladů) a zjišťování informací z evidence vězňů. V odůvodněných případech potom i poskytnutí všech v čase evidovaných podobenek držitelů občanských průkazů. Rozšířením předmětné dohody by se přispělo ke správnému zaměření, zrychlení a zefektivnění celého šetření.

Závěrem bych ještě doplnil, že pracovníci FAÚ jsou ve většině případů držiteli osvědčení pro přístup k utajovaným informacím stupně utajení V – vyhrazené, D – důvěrné a T – tajné, přičemž nakládání s informacemi z výše uvedených evidencí, předpokládá využívání pro služební potřebu, či pro činnosti oprávněných pracovníků.

9.8.4. Doporučení obecná v oblasti personální.

V současné době má FAÚ celkem 38 pracovníků včetně pracovníků administrativních. Stěžejní část činnosti útvaru, tedy provádění šetření OPO, potom připadá na oddělení analytické, podkapitola 5.3.1., které má 23 pracovníků, resp. průměrně 20 pracovníků aktivně se podílejících na vyřizování nápadu. Při srovnání nápadu OPO na počet pracovníků analytického oddělení je zřejmé, že průměrný počet OPO na jednoho pracovníka činí průměrně 136 případů. Při počtu pracovních dnů, který v roce 2013 činil 252 dnů a odečtení dovolené v trvání 25 dnů a průměrně dalších pěti pracovních dnů ve kterých probíhají periodická školení, tak na vyřízení jednoho OPO připadá v průměru 1,6 pracovního dne.

Tabulka č. 8. Průměrný počet případů na jednoho analytika FAÚ.

Rok	Počet OPO	Počet analytiků	Počet OPO na analytika
2011	1970	16	123
2012	2191	17	128
2013	2721	20	136

Z uvedených čísel lze usuzovat, že pracovníci analytického oddělení jsou podrobena značnému pracovnímu zatížení. Vezmeme-li v úvahu, že šetření mnohých případů vyžaduje provedení až desítek různých tuzemských či zahraničních dožádání, analýzy velkého množství účtů, které jsou povinnými osobami předávány často v analyticky nevhodných formátech, provádění vztahových či finančních analýz a konečně i vyhotovení mnohostránkového, tvůrčím způsobem i myšlenkově náročného výstupu, pak je zřejmé, že není možné se v celé šíři a s náležitou pozorností věnovat stejně všem jednotlivým případům. I když je rozdělování OPO manažersky dobře zvládnuto, tedy případy jsou přidělovány v rámci specializace či schopností jednotlivých pracovníků, celkovou míru pracovního zatížení to nemůže zásadním způsobem ovlivnit.

Návrh řešení této situace je navýšení počtu pracovních míst FAÚ, resp. personální posílení jeho analytického oddělení. U veřejnosti negativně vnímané opatření, které vyžaduje nárůst objemu mzdových finančních prostředků i provozních nákladů organizace, je z pohledu zajištěných hodnot a efektivity výstupů činnosti FAÚ, opatřením obhajitelným a účelným. Navýšení počtu pracovních míst není nutno řešit příchodem nových pracovníků mimo ministerstvo financí, tedy nutností navýšením tabulkových míst. Řešením je i přechod odborných pracovníků v rámci ministerstva nebo podřízených rezortů, tedy zejména odborníků z finanční správy, neboť příslušníci celní správy jsou v služebním poměru.

10. Závěr

Tato diplomová práce byla věnována činnosti Ministerstva financí ČR reprezentovaného jeho odborem č. 24, tedy Finančním analytickým útvarům, při potírání legalizace výnosů z trestné činnosti. Téma práce bylo autorem zpracováno samostatně se zaměřením na ty aspekty činnosti, které autor považoval pro naplnění cíle práce za důležité. Teoretická část práce je zaměřena na vymezení a vysvětlení základních pojmů, právní zakotvení a identifikaci a popis příslušných právních nástrojů spojených s potíráním legalizace výnosů z trestné činnosti. V praktické části práce je potom věnována bližší pozornost jednotlivým popsaným nástrojům a činnostem ve vztahu k jejich aplikaci v praxi. Dále je v praktické části práce provedena analýza statistických dat a interpretace jednotlivých měřitelných výstupů činností, které jsou spojeny s cíli práce. V závěru praktické části práce je potom začleněn soubor doporučení, která autor zpracoval na podkladě zjištěných rezerv v činnosti FAÚ a detekovaných problémových oblastí. Tato doporučení se autor bude v rámci svého kariérního postupu snažit zavést i v současné praxi. Potírání legalizace výnosů z trestné činnosti je nikdy nekončícím procesem a to nejenom s ohledem k ekonomické síle, rozsahu a mezinárodní provázanosti organizovaného zločinu. V současném globalizovaném světě s vyhrcoující se mezinárodní ekonomickou a politickou situací, ve světě prorůstání organizovaného zločinu do struktur státní správy jednotlivých států a jeho úspěšnými pokusy o ovlivňování moci výkonné, soudní a zejména zákonodárné, není možno předpokládat, že by aktivity spojené s legalizací výnosů trestné činnosti bylo možno úplně vymýtit či podstatným způsobem omezit. Bez ohledu na politické, ideologické, či jiné rozpory mezi jednotlivými státy, by tyto měly v boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti stát v jednotné frontě, neboť jen trvalé odčerpávání výnosů a znemožňování jejich dalšího umístování může vést k oslabování organizovaného zločinu, který svou činností podkopává jejich ekonomiky a narušuje jejich vnitřní bezpečnost. V souvislosti s novým vedením našeho státu a politickými programy jednotlivých stran je možno předpokládat, že Česká republika do budoucna z nastoupené cesty nesejde a naopak bude zvyšovat své úsilí jak na domácí, tak i na mezinárodní frontě boje spojeného s potíráním legalizace výnosů z trestné činnosti a dalších průvodních negativních jevů.

11. Seznam použitých zdrojů

Literatura:

REZKOVÁ Marie. Zákon proti praní špinavých peněz a proti financování terorismu. Linde, a.s. 2008. ISBN 978-80-7201-773-1.

LIŠKA Petr. Praní špinavých peněz v České republice. Radix, spol. s r.o. 1997. ISBN 80-86031-09-8.

TVRDÝ Jiří, BÁRTOVÁ Adriana. Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu- komentář. Nakladatelství C.H. Beck. 2009. ISBN 978-80-7400-099-7.

CHMELÍK Jan, HÁJEK Pavel, NEČAS Stanislav. Úvod do hospodářské kriminality. Aleš Čeněk, s.r.o. 2005. ISBN 80-86898-13-X.

NĚMEC Miroslav. Kriminalistická taktika pro policisty. Eurounion, s.r.o. 2004. ISBN 80-7317-036-1.

STRAUS Jiří a kolektiv. Kriminalistická metodika. Aleš Čeněk, s.r.o. 2006. ISBN80-86898-66-0.

ŠUGÁR Ján a kolektiv. Odčerpávání výnosů z trestné činnosti v praxi orgánů činných v trestním řízení. Policejní akademie ČR. 2009. ISBN978-80-86960-52-4.

STIERANKA Jozef. Boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti ve vybraných krajinách Európskej únie. Policejní akademie ČR. 2009. ISBN978-80-86960-55-5.

Necitované zdroje:

Kolektiv autorů. Výnosy z trestné činnosti a problémy s jejich odhalováním, zajišťováním a odčerpáváním. Policejní akademie ČR. 2009. ISBN 978-80-86960-58-6.

Kolektiv autorů. Výnosy z neznámých zdrojů a problémy s jejich odhalováním, identifikací a odčerpáváním. Policejní akademie 2009. ISBN 978-80- 86960-56-2.

PORADA Viktor a kol. Kriminalistika. Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., Brno 2011. ISBN80-7204-194-0.

Kolektiv autorů. Malá Československá encyklopedie. Vydavatelství Akademia ČAV, Praha 1984. ISBN 02/76-0570-21-118-84.

HINDLS Richard, HOLMAN Robert, KUNOVÁ Stanislava, Ekonomický slovník. Nakladatelství C.H. Beck. 2003. ISBN 80-7179-819-3.

Prof. JUDr. HENDRYCH Dušan a kolektiv. Právní slovník. Nakladatelství C.H. Beck. 2009. ISBN 978-80-7400-059-1.

Zákony a další právní normy:

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu .

Zákon č. 254/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

Zákon č. 456/2011 Sb., o finanční správě České republiky

Internetové zdroje:

Výroční zpráva MF FAÚ 2000 -2008 (online), (cit. 01.02.2014), dostupné z adresy <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/boj-proti-prani-penez-a-financovani-tero/vysledky-cinnosti-financniho-analytickeh/2008/zprava-o-vysledcich-cinnosti-2000-2008-9329>

Výroční zpráva MF FAÚ 2009 (online), (cit. 01.02.2014), dostupné z adresy <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/boj-proti-prani-penez-a-financovani-tero/vysledky-cinnosti-financniho-analytickeh/2013/zprava-o-cinnosti-2009-9335>

Výroční zpráva MF FAÚ 2010 (online), (cit. 01.02.2014), dostupné z adresy <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/boj-proti-prani-penez-a-financovani-tero/vysledky-cinnosti-financniho-analytickeh/2010/zprava-o-cinnosti-2010-9336>

Výroční zpráva MF FAÚ 2011 (online), (cit. 01.02.2014), dostupné z adresy <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/boj-proti-prani-penez-a-financovani-tero/vysledky-cinnosti-financniho-analytickeh/2011/zprava-o-cinnosti-2011-9337>

Výroční zpráva MF FAÚ 2012 (online), (cit. 01.02.2014), dostupné z adresy <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/boj-proti-prani-penez-a-financovani-tero/vysledky-cinnosti-financniho-analytickeh/2012/zadej-nazev-nove-stranky-11484>

Vyhodnocení činnosti ÚOKFK 2013 (online), (cit. 21.02.2014) dostupné z adresy <http://www.policie.cz/clanek/vyhodnoceni-cinnosti-uokfk-2013.aspx>

Organizační struktura MF ČR (online), (cit. 21.02.2014), dostupné z adresy <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/organizacni-struktura>

Vyhledávání informací v rámci placené části systému ASPI (online), (průběžně), dostupné z adresy <http://www.systemaspi.cz/>

Vyhledávání informací v rámci placené části portálu Beck – online, (online), (průběžně), dostupné z adresy <https://www.beck-online.cz/#4>

Právní předpisy Evropské komise- (online), (průběžně), dostupné v českém jazyce z adresy http://ec.europa.eu/legislation/index_cs.htm

Použité zkratky:

AML - Anti Money Laundering, (boj proti praní špinavých peněz).

AML zákon - zákon číslo 253/2008 Sb.

ČNB - Česká národní banka.

BKA - Bundeskriminalamt - Spolkový kriminální úřad

DPH - daň z přidané hodnoty

FATF - Financial Action Task Force on Money Laundering (Finanční akční výbor boje proti praní špinavých peněz).

FAÚ - Finanční analytická útvar

FIU - Financial Intelligence Unit (finanční zpravodajská jednotka).

OPO - oznámení o povinném obchodu.

OSN - Organizace spojených národů

OFAC- sankční seznam Ministerstva financí USA

PČR - Policie České republiky.

OČTŘ - Orgány činné v trestním řízení

ÚSKPV - Úřad služby kriminální policie a vyšetřování

Seznam obrázků:

Obrázek č.1. Zařazení FAÚ v rámci ministerstva financí.

Obrázek č.2. Vizualizace možností šetření dle § 15, § 18, § 20.

Seznam grafů:

Graf č.1. Podíl zajištěných finančních prostředků na počet obdržených OPO.

Graf č.2. Podíl jednotlivých informačních výstupů na počet obdržených OPO.

Graf č.3. Podíl zajištěných finančních prostředků pro finanční správu.

Graf č.4. Struktura trestných činů v rámci zajištěných finančních prostředků 2013.

Graf č.5. Znázornění počtu dožádání a spontánních informací v rámci mezinárodní spolupráce.

Seznam tabulek:

Tabulka č.1. Příklady některých možností jednotek FIU.

Tabulka č.2. Počet přijatých OPO a výše zajištěných finančních prostředků.

Tabulka č.3. Počet přijatých OPO, počet poskytnutých informací a trestních oznámení.

Tabulka č.4. Výše zajištěných finančních prostředků v roce 2012 a 2013.

Tabulka č.5. Mezinárodní spolupráce v datech.

Tabulka č.6. Počet doručených spontánních informací dle příslušné FIU.

Tabulka č.7. Mezinárodní spolupráce dle vybraného ukazatele.

Tabulka č.8. Průměrný počet případů na jednoho analytika FAÚ.

12. Přílohy

Cílem autora při zpracování dokumentů v dále uvedených přílohách, je přiblížení činnosti FAÚ promítnuté do časově zařazeného sledu výstupů, ze kterého je zřejmý postup šetření modelového případu. Veškerá data, údaje a jména použitá v modelových dokumentech jsou smyšlená, postup popisované činnosti ale odpovídá způsobu zpracování tak, jak běžně probíhá šetření jednoduchého případu.

Příloha č.1. Modelové hlášení OPO s uplatněním § 15 zákona č. 253/2008 Sb.

Příloha č.2. Modelové rozhodnutí dle § 20 odst. 3, písm. b) zákona č. 253/2008 Sb.

Příloha č.3. Modelové trestní oznámení.

Příloha č.4. Modelové vyrozumění povinné osoby o podání trestního oznámení.

Příloha č.5. Modelové poskytnutí informačního výstupu finančnímu úřadu.

Oznámení podezřelého obchodu

Číslo jednací FAÚ: **MF-287/2014/24**
Číslo jednací povinného: **OPO S5/2014**

Tento dokument byl přijat elektronickou cestou.

Uplatněn § 15 AML zákona: **ANO !**

1. Identifikační údaje finanční instituce, která oznamuje podezřelý obchod:

Obchodní jméno (příjmení a jméno): **Česká spořitelna, a.s.**
Sídlo (trvalý pobyt): **Olbrachtova 1929/62, Praha 4, 14000**
IČO (rodné číslo): **45244782**
Předmět podnikání:

2. Identifikační údaje toho, koho se oznámení týká:

Příjmení a jméno (obchodní jméno): **Macháček Karel**
Trvalý pobyt (sídlo) v ČR: **Vrázova č. p. 2143/15, Praha 5.**
Rodné číslo: **040422/0018**
Datum narození: **22.04.2004**
Číslo občanského průkazu:
Číslo cestovního dokladu:
Jiný doklad:
Vystavený kým: dne: platnost do:
Státní příslušnost: **Česká Republika**
Pohlaví (u cizince, je-li uvedeno): **nezjištěno**
Další identifikační údaje uvedené v cestovním dokladu:

Jde-li o podnikatele, uvést i předmět podnikání, je-li znám (dle živnostenského oprávnění nebo dle zápisu v obchodním rejstříku):

3. Identifikační údaje osoby, která jedná jménem toho, koho se oznámení týká:

Příjmení a jméno (obchodní jméno): **Macháčková Jana**
Trvalý pobyt (sídlo) v ČR: **Vrázova č. p. 2143/15, Praha 5.**
Rodné číslo: **765602/0134**
Datum narození: **02.06.1976**
Číslo občanského průkazu: **1143358 (platnost do 27.10.2020, vydala Česká republika)**
Číslo cestovního dokladu:
Jiný doklad:
Vystavený kým: dne: platnost do:
Státní příslušnost: **Česká Republika**
Pohlaví (u cizince, je-li uvedeno):
Další identifikační údaje uvedené v cestovním dokladu:

Jde-li o podnikatele, uvést i předmět podnikání, je-li znám (dle živnostenského oprávnění nebo dle zápisu v obchodním rejstříku):

Příloha č.1, druhá strana dokumentu

4. Zda a kdy byl obchod proveden či odložen:

Obchod neproveden dne: 30.02.2014

Datum zjištění obchodu: 30.02.2014

5. Popis předmětu a podstatných okolností uzavření obchodu (uvést důvod platby, který příkazce uvádí, časové údaje, čísla účtů, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky, ohledně kterých se oznámení podává, měnu, čím je obchod podezřelý, popř. telefonní a faxová čísla atd.):

Běžný účet – dětské konto číslo 554454852/0800, v měně CZK, založen dne 15.05.2013, veden na pobočce České spořitelny, a.s., Nádražní 18, Praha 5. Majitelem účtu je Macháček Karel, disponentem účtu je potom jeho matka Macháčková Jana.

Podezřelost:

V rámci kontroly klienta bylo zjištěno, že účet číslo 554454852/0800, je kreditován platbami z účtu číslo 258986475/0300, s popisem „faktura Satura“. Došlé finanční prostředky jsou obratem vybírány hotovostními výběry uskutečňovanými disponentem účtu, nebo prostřednictvím platební karty. Banka se rozhodla přistoupit k postupu podle § 15 zákona č. 253/2008 Sb. od dnešního dne do té doby, než se jí podaří kontaktovat majitele účtu a provést u něj kontrolu ve smyslu § 9 zákona č. 253/2008. K dnešnímu dni činí zůstatek účtu číslo 554454852/0800, částku ve výši 185.583.25 CZK.

6. Případné další údaje, které souvisí s podezřelým obchodem (např. informace o dalších osobách, které mají vztah k podezřelému obchodu, o osobách, které mohou mít další vědomosti o podezřelém obchodu apod.):

Disponent účtu:

Jméno: **Jana**

Příjmení: **Macháčková**

Datum narození: **02.07.1976**

Kontakt na klienta: **557 723 961, machackovajana@gmail.com**

7. Místo, čas a datum podání oznámení: Praha 4, 31.03.2014, 15:05:21 hod.

8. Údaje osoby, která plní za finanční instituci oznamovací povinnost: Jiří Vocilka.

9. Přílohy:

Výpis účtu 554454852/0800, 15.05.2013 – 30.03.2014

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Finanční analytický útvar

✉: poštovní přihrádka 675, Jindřišská 14, 111 21 Praha 1

Č.j.: MF-444/2014/24-2402
Spisová značka: P2014/04444

V Praze dne 02.04.2014

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo financí se sídlem Praha 1, Letenská 15, rozhodlo podle § 20 odst. 3 písm. b) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, takto:

Česká spořitelně, a.s., IČO 45244782, Olbrachtova 1929/62, Praha 4, se jako povinné osobě ukládá povinnost odložit splnění příkazu klienta Macháčka Karla, RČ 040422/0018, k jakékoliv manipulaci s finančními prostředky na účtu číslo 554454852/0800, do výše jeho zůstatků, na dobu celkem 72 hodin od vyhlášení nebo doručení tohoto rozhodnutí, což bylo provedeno telefonicky dne 02.04.2014 v 15.00 hod.

O d ů v o d n ě n í

Finanční analytický útvar Ministerstva financí obdržel dne 31.03.2014, v 15:05 hodin oznámení podezřelého obchodu od České spořitelny a.s., vedené pod Č.j.: OPO S5/2014.

Jelikož šetření podezřelého obchodu si pro složitost vyžaduje delší dobu a hrozí nebezpečí, že by bezodkladným splněním příkazu klienta mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu z trestné činnosti nebo prostředků určených k financování terorismu, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrokové části.

Poučení: Účinnost tohoto rozhodnutí nastává jeho vyhlášením podle § 20 odst. 4 zákona č. 253/2008 Sb. a není proti němu přípustný rozklad.

l. s.

JUDr. Lubor Kafka
ředitel

Příloha č.3, první strana dokumentu.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Finanční analytický útvar

☒: poštovní přihrádka 675, Jindřišská 14, 111 21 Praha 1

Č.j.: MF-2255/2014/24-242
Spisová značka: P2014/04444

V Praze dne 05.04.2014

Policie ČR – Policejní prezidium ÚSKPV

**P.O.BOX 62 /KPV
Strojnická 27
170 89 Praha 7**

Kudrna Antonín - trestní oznámení

I.

Úvodní část

Podle § 32 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu činíme oznámení o skutečnostech, které nasvědčují podezření ze spáchání trestného činu osobou Kudrna Antonín, RČ 630613/2255, trvale bytem Vrázova 2143/15, Praha 5.

II.

Popisná část

Kudrna Antonín je jediným jednatelem a společníkem s vkladem společnosti Satura, s.r.o., IČO 2568745, se sídlem Řehořova 583, České Budějovice. Společnost má na pobočce Raiffeisenbank, a.s., Křenova 15 České Budějovice, veden účet číslo 5869847564/5500 (příloha č.1), jehož jediným disponentem je jednatel. Tento účet je exekvován Finančním úřadem pro Jihočeský kraj, který dne 18.08.2013, vydal pod Č.j.: 5659/2013-3003 Ex (příloha č.2), exekuční příkaz na přikázání pohledávky z účtu společnosti ve výši 856.453 CZK, k vymožení pohledávky za neodvedenou daňovou povinnost. Poslední transakční aktivita účtu se váže k datu 28.08.2013, kdy došlo k vyvedení veškeré hotovosti.

V rámci analýzy účtu společnosti Satura, s.r.o., bylo zjištěno, že tato společnost v minulosti obchodovala mimo jiné i se společností Havana, s.r.o., IČO 2569875, se sídlem Česká 27, Brno střed. Tato společnost má v ČSOB, a.s., veden účet číslo 258986475/0300 (příloha č.3). Z výpisu účtu společnosti Havana, s.r.o., vyplývá, že od 01.09.2013, byly odchozí platby, které mají charakter úhrady za dodané zboží nebo poskytnuté služby, přesměrovány z exekvovaného účtu číslo 5869847564/5500, společnosti Satura, s.r.o., na běžný účet – dětské konto číslo 554454852/0800 CZK (příloha č.4), který je na pobočce České spořitelny, a.s., Nádražní 18, Praha 5, veden pro majitele Macháčka Karla RČ 040422/0018, trvale bytem Vrázova 2143/15, Praha 5. Účet číslo 554454852/0800, byl v období od 01.09.2013 do 30.03.2014, kreditován z účtu číslo 258986475/0300 společnosti Havana, s.r.o., částkou v úhrnné výši 1.155.568 CZK, s popisem transakcí " faktura Satura". Příchozí finanční prostředky byly následně dílem vyvedeny hotovostními výběry

Příloha č.3, druhá strana dokumentu.

uskutečněnými disponentem účtu Macháčkovou Janou, RČ 765602/0134, trvale bytem Vrázova 2143/15, Praha 5, dílem platbami uskutečněnými prostřednictvím platební karty.

V rámci kontroly prováděné na účtu číslo 258986475/0300, klienta Macháčka Karla, přistoupila ČSOB, a.s., dne 31.03.2014, k uplatnění § 15 zákona č. 253/2008 Sb. (neuskutečnění obchodu) s tím, že zůstatek účtu v této době činil částku ve výši 185.583.25 CZK. Finančním analytickým útvarem bylo následně v 15.00 hod. dne 02.04.2013, vydáno pod Č.j.: MF-444/2014/24-2402, rozhodnutí dle ustanovení § 20 odst. 3 písm. b) zákona č. 253/2008 Sb., (odklad splnění příkazu klienta), kterým se České spořitelně, a.s., ukládá povinnost odložit splnění příkazu na účtu číslo 258986475/0300, klienta Macháčka Karla do výše zůstatku, a to na dobu 72 hodin od jeho vyhlášení.

Dle informace poskytnuté Finančním úřadem v Českých Budějovicích, je společnost Satura, s.r.o., nekontaktní a nepodává daňová přiznání. V minulosti se společnost zabývala provozování reklamní činnosti (příloha č.5).

Závěr:

Na podkladě shora uvedených skutečností je možno učít závěr, že Antonín Kudrna jako jednatel a jediný společník s vkladem společnosti Satura, s.r.o., učinil po dohodě se svou sousedkou Macháčkovou Janou, takto disponentkou běžného účtu – dětské konto majitele Karla Macháčka, takové dispozice, aby finanční prostředky pocházející z „podnikatelské činnosti“ společnosti Satura, s.r.o., nebyly připisovány na exekvovaný účet společnosti, ale byly směřovány na předmětné dětské konto, odkud byly následně vyváděny hotovostními výběry. Společnost Satura, s.r.o., nepodává je nekontaktní a nepodává daňová přiznání. Tímto svým jednáním se tak mohl Antonín Kudrna dopustit spáchání trestného činu zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby dle ustanovení § 240 trestního zákoníku a dále trestného činu poškození věřitele dle ustanovení § 222 trestního zákoníku, ke škodě Českého státu zastoupeného Finančním úřadem v Českých Budějovicích. Trestní odpovědnost dalších osob není vyloučena.

Podá-li Ministerstvo financí v rámci postupu dle § 20 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, trestní oznámení, provede povinná osoba příkaz klienta po uplynutí 3 kalendářních dnů ode dne podání trestního oznámení, pokud orgán činný v trestním řízení do konce této lhůty nerozhodne o odnětí nebo zajištění předmětu podezřelého obchodu.(Lhůta se počítá od začátku dne následujícího po dni, v němž ministerstvo podalo trestní oznámení. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den.)

III.

Dokladová část

Přílohy:

Příloha č.1, výpis účtu číslo 5869847564/5500.

Příloha č.2, exekuční příkaz Č.j.: 5659/2013-3003 Ex.

Příloha č.3, výpis účtu číslo 258986475/0300.

Příloha č.4, výpis účtu číslo 554454852/0800.

Příloha č.5, Informace FÚ.

Podle § 158 odst. 2 trestního řádu žádáme o vyrozumění o učiněných opatřeních.

JUDr. Lubor Kafka
ředitel

Příloha č.4.

MINISTERSTVO FINANCÍ
Finanční analytický útvar
poštovní příhrádka 675
Jindřišská 14
111 21 PRAHA 1

Oddělení 242 - Analytické
Tel.: +420 257 044 501
Fax: +420 257 044 502

FAX

V Praze dne 05.04.2014

Č. j.: MF-5607/2014/24-2402
Spisová značka: P2014/004444

Počet stran včetně titulního listu: 1

Komu: **Česká spořitelna, a.s.**

Telefon:
Fax: 999 522 058

Macháček Karel - sdělení o podání trestního oznámení ve věci podezřelého obchodu

Dne 31.03.2014 v 15.05. hodin obdržel Finanční analytický útvar Ministerstva financí ČR z Vaší instituce oznámení podezřelého obchodu, které máte evidováno pod OPO S5/2014. V rámci kontroly klienta byl Vámi uplatněn § 15 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Následně dne 02.05.2014, byla rozhodnutím Ministerstva financí ČR, Č.j.: MF-444/2014/24-2402, uložena Vaší instituci povinnost odložit splnění příkazu klienta na dobu celkem 72 hodin, tedy do 15.00. hod. dne 05.04.2014.

Podle § 20 odst. 7 zákona č. 253/2008 Sb., Vám sdělujeme, že Finanční analytický útvar Ministerstva financí podal dne 05.04. 2014, ve výše uvedené věci trestní oznámení orgánům činným v trestním řízení. Pokud neobdržíte jiný pokyn od některého z těchto orgánů, smíte provést příkaz klienta až po uplynutí tří kalendářních dnů.

Lhůta se počítá od začátku dne následujícího po dni, v němž ministerstvo podalo trestního oznámení. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den

Zároveň upozorňujeme na povinnost mlčenlivosti podle § 38 zákona č. 253/2008 Sb.

S pozdravem

JUDr. Lubor Kafka
ředitel

1/1

FAU_ALT_Sde_pod_TO_03_2010_e

Příloha č.5, první strana dokumentu.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Finanční analytický útvar

✉: poštovní přihrádka 675, Jindřišská 14, 111 21 Praha 1

Č.j.: MF-2885/2014/24-242
Spisová značka: P2014/04444

V Praze dne 05.04.2014

Generální finanční ředitelství

Lazarská 7
117 22 Praha 1

Havana, s.r.o. – poskytnutí informace

V souvislosti se šetřením podezřelého obchodu, vedeným Finančním analytickým útvarem Ministerstva financí, byly zjištěny následující skutečnosti ve vztahu k právnické osobě: Havana, s.r.o., IČO 2569875, se sídlem Česká 27, Brno střed. Jednatel a jediným společníkem společnosti je Václav Kvítí, RČ 530613/2255, trvale bytem Husova 23, Brno.

Společnost má v ČSOB, a.s., veden účet číslo 258986475/0300 (příloha č.1), jehož jediným disponentem je jednatel. Společnost provozuje internetový obchod s psími potřebami Mlska, adresa <http://1url.cz/Rf18>. Z výpisu účtu předmětného účtu je patrné, že profil finančních transakcí odpovídá předmětu podnikání a je dále spojen s transakcemi spojenými s chodem obchodní společnosti.

V rámci analýzy finančního toku byly za období roku 2013 a 2014, zjištěny odchozí platby uskutečněné z účtu společnosti Havana, s.r.o., ve prospěch účtu číslo 5869847564/5500 (příloha č.2), společnosti Satura, s.r.o., IČO 2568745 a číslo 554454852/0800 (příloha č.3), majitele Macháčka Karla RČ 040422/0018.

Celkový objem finančních prostředků odeslaných v roce 2013 na účet společnosti Satura, s.r.o., činil částku ve výši 560.000 CZK, a na účet Macháčka Karla potom částku ve výši 1.155.568 CZK. Společnost Satura, s.r.o., má v ADIS registrován daňový nedoplatek ve výši 856.453 CZK a její účet je exekvován FÚ v Českých Budějovicích. Společnost je nekontaktní a nepodává daňová přiznání. V případě účtu Karla Macháčka se potom jedná o dětské konto. Finanční prostředky došlé ze společnosti Havana, s.r.o., byly z uvedených účtů obratem vyvedeny hotovostními výběry.

Výše uvedené skutečnosti tak detekují společnost Havana, s.r.o., jako potencionálně rizikový subjekt, který prostřednictvím společnosti Satura, s.r.o., realizuje platby za pravděpodobně neposkytnuté služby v oblasti reklamy a marketingu, a to s příslušnými dopady na korektnost vedení vlastního účetnictví a plnění daňových povinností.

Příloha č. 5, druhá strana dokumentu.

Uvedené informace považujeme za významné pro výkon činnosti orgánů Finanční správy České republiky, proto Vám je postupujeme v souladu s ustanovením § 32 odst. 2 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Upozorňujeme, že ve věci je dále vedeno šetření podle zákona č. 253/2008 Sb., a proto s ohledem na § 38 odst. 3 tohoto zákona, nemohou být informace související s činností FAÚ sdělovány třetím osobám.

Přílohy:

Příloha č.1, výpis účtu číslo 258986475/0300.

Příloha č.2, výpis účtu číslo 5869847564/5500.

Příloha č.3, výpis účtu číslo 554454852/0800.

Kopie této informace poskytnuta Finančnímu úřadu pro Jihomoravský kraj.

JUDr. Lubor Kafka
ředitel